

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๖๖

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ผมขอเปิดประชุม ขอขอบคุณสมาชิก สนช. ที่กรุณามาร่วมปรึกษาหารือกันถึงความหมายของคำถามที่ถามเพิ่มเติมจากรัฐธรรมนูญว่าทาง สนช. มีความคิดเห็นในเรื่องคำถามนี้กว้าง แคบแค่ไหนอย่างไร เราจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในการเขียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์และตรงตามลายลักษณ์อักษรที่เขียนไว้ ขอเชิญท่านรองประธานได้เลยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : กราบเรียนท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ในฐานะประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพทุกท่าน เช่นเดียวกันก่อนอื่นผมและคณะต้องขอขอบพระคุณท่านประธานและท่านกรรมการที่ได้กรุณาเชิญพวกเรามาให้การชี้แจงเพื่อเป็นข้อมูลกับกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทุกท่านในการที่จะไปปรับปรุงรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับคำถามเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ผ่านประชามติมาเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ต้องกราบเรียนอย่างนี้ว่าก่อนอื่นต้องกราบเรียนที่ประชุมว่าที่มาที่ไปของประเด็นคำถามพ่วงนี้ก็อย่างที่ท่านประธานและท่านกรรมการคงทราบดีว่าเป็นการใช้สิทธิตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้ สนช. สามารถเสนอประเด็นปัญหาไปพร้อมกับการทำประชามติในเรื่องของรัฐธรรมนูญได้ ๑ ประเด็นปัญหา โดยฟังความเห็นจาก สปท. ประกอบ ที่นี้ผมกราบเรียนว่าในฝั่งของ สปท. เองได้ประชุมกันแล้วก็มติเมื่อวันที่ ๑ เมษายนที่ผ่านมาในการที่จะส่งผ่านความเห็นมายัง สนช. เพื่อให้ สนช. เอาความเห็นนั้นมาประกอบข้อพิจารณาของ สนช. ในการตัดสินใจที่จะเสนอประเด็นคำถามเพิ่มเติมหรือไม่เสนอแล้วที่สุดเราก็ตัดสินใจที่จะเสนอประเด็นคำถามเพิ่มเติมดังที่ปรากฏต่อสาธารณะแล้วก็ผ่านการทำประชามติแล้ว ที่ผมต้องนำเรียนอย่างนี้ในเบื้องต้นก็เพื่อที่จะกราบเรียนเพื่อความเข้าใจตรงกันว่าในการใช้สิทธิเสนอประเด็นคำถามเพิ่มเติมนั้นมีส่วนหนึ่งที่เรารับฟังความคิดเห็นมาจากทางสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แล้วเราก็เอาความเห็นนั้นมาประกอบการพิจารณา แล้วก็เปรียบเทียบกับร่างรัฐธรรมนูญของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แล้วต้องขออนุญาตกราบเรียน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๑/๒

ด้วยความเคารพที่สุดเราเห็นว่าเนื้อหาสาระบางประการในร่างรัฐธรรมนูญที่ปรากฏนั้นยังมีความไม่ชัดเจนในบางเรื่องบางราวอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องของการที่จะทำให้กลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่ถูกบัญญัติไว้ในหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญฉบับของ กรธ. ที่จะมาเสริมให้บทบัญญัติในหมวด ๑๖ ของ กรธ. นี้สามารถเป็นจริงเป็นจังและตอบสนององกลไกที่ถูกเขียนไว้อยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ ที่ตั้งกติกาไว้ว่าในการร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องมีอย่างน้อย ๑ เรื่อง คือเรื่ององกลไกที่จะทำให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นรูปธรรม เราจึงได้ตัดสินใจที่จะเสนอว่าคำถามพ่วงที่จะเกิดขึ้นนี้ น่าจะเป็นคำถามพ่วงที่จะทำให้เป็นหลักประกันกับสังคมได้ในเรื่องของการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศให้เป็นรูปธรรม อย่างน้อยที่สุดในช่วง ๕ ปีแรก ซึ่งทุกท่านคงทราบดีว่า ๕ ปีแรกนั้นก็คือ ๕ ปีที่ กรธ. เขียนใส่อยู่ในรัฐธรรมนูญว่า การปฏิรูปประเทศจะต้องสัมฤทธิ์ เมื่อเป็นเช่นนี้เราจึงได้นำเสนอประเด็นคำถามพ่วงต่อพี่น้องประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้ตัดสินใจ โดยในประเด็นคำถามพ่วงนี้ก่อนอื่นต้องกราบเรียนว่าเรามีข้อจำกัดค่อนข้างเยอะ ประการแรกก็คือข้อจำกัดโดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ ที่บอกว่าถามได้เพียงประเด็นปัญหาเดียว นั่นคือข้อจำกัดประการที่ ๑ ประการที่ ๒ เขียนยาวสังคมก็จะไม่เข้าใจว่าทำไมต้องยืดยาวอย่างนั้น แล้วก็ยากต่อการที่พี่น้องประชาชนจะทำความเข้าใจ ขนาดเราตัดทอนจนสำเร็จรูปออกมาเป็นคำถามดังที่ปรากฏก็ยังมีบางส่วนว่าคำถามนี้ค่อนข้างยืดยาว แต่ ณ วันนี้พอคำถามนี้ผ่านประชามติ แล้วเราจะเอาคำถามนี้มาปรับแก้รัฐธรรมนูญนี้ หลายท่านก็อาจจะมีความเห็นว่าเรื่องนั้นไม่ได้ถาม เรื่องนี้ไม่ได้ถาม ก็ต้องกราบเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจอีกประการหนึ่งว่าก็ต้องขอความกรุณาว่านี่คือข้อจำกัดตอนที่เราพยายามที่จะประดิษฐ์ถ้อยคำ เรียบเรียงถ้อยคำเพื่อนำไปสู่คำถามพ่วงหรือคำถามเพิ่มเติมนั้น จริง ๆ เราอยากใส่มากกว่านี้ แต่ที่สุดก็เกิดปัญหาในช่วงนั้นว่าจะกลายเป็นช่องทางของฝ่ายอื่น ๆ ที่จะตั้งแง่ตั้งงอนในทางกฎหมายใหม่ว่าคำถามพ่วงนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะมีคำถามมากกว่า ๑ ประเด็น เพราะฉะนั้นเราก็ไม่อยากจะให้ไปเจอปัญหาข้อกฎหมายในตรงนั้นก็พยายามที่จะเขียนให้กระชับ แล้วก็ที่สุดก็ให้เหลือประเด็นเดียว แต่เราก็ได้พยายามที่จะสื่อสารผ่านคำถามพ่วงซึ่งต้องเหลืออยู่คำถามเดียวไปยังพี่น้องประชาชนให้เข้าใจว่าทำไมถึงต้องมีคำถามพ่วง และคำถามพ่วงนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์อะไร ผมเรียนอย่างนี้ว่าบทสรุปออกมาคำถามของเรา ขออนุญาตทุกท่านคงทราบดีแล้ว แต่ขออนุญาตเพื่อความเข้าใจในเวลาสั้น ๆ ต่อเนื่องกัน คำถามเราถามอย่างนี้ว่า ท่านเห็นชอบหรือไม่ว่าเพื่อให้การปฏิรูปประเทศเกิดความ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๑/๓

ต่อเนื่องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ สมควรกำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลว่าในระหว่าง ๕ ปีแรก นับตั้งแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุมร่วมประชุมร่วมกันของรัฐสภา เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้น จากคำถามพ่วงนี้ถ้าจะสรุปสั้น ๆ ก็จะมี keyword สำคัญอยู่ ๓ ประการ ประการแรกก็คือ ในระหว่าง ๕ ปีแรกของการมีรัฐสภาชุดแรก เราเสนอให้มีบทเฉพาะกาล ประการที่ ๒ ก็คือ บทเฉพาะกาลที่เราเสนอขึ้นมาที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร วัตถุประสงค์ก็คือเพื่อให้เกิดการปฏิรูป ประเทศอย่างต่อเนื่อง ประการที่ ๓ บทเฉพาะกาลที่เราเสนอนั้นคืออะไร ก็คือขอลोकเป็นการชั่วคราวว่าการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีที่จะเกิดขึ้นในช่วง ๕ ปีแรกนั้นให้มาจากการแต่งตั้ง ของที่ประชุมรัฐสภา ก็จะมี keyword สำคัญอยู่ ๓ ประการ กราบเรียนอย่างนี้ว่าเมื่อคำถามพ่วงนี้ ผ่านการทำประชามติของประชาชนมาแล้ว สนช. ก็ขออนุญาตกราบเรียนว่าสิ่งที่เราจะกราบเรียน ต่อไปนี้จะอยู่ภายใต้ keyword ๓ ประการนี้ทั้งสิ้น ประการแรกก็คือขอบทเฉพาะกาล เป็นระยะเวลา ๕ ปีแรกที่จะไปปรับปรุงเพิ่มเติมอยู่ในรัฐธรรมนูญ มิใช่วาระเริ่มแรก แต่เป็น ระยะเวลา ๕ ปีแรก นับตั้งแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกเกิดขึ้นตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ นั่นคือ keyword ที่ ๑ ที่เราคิดว่าจะต้องมีการปรับแก้รัฐธรรมนูญให้สอดคล้อง keyword ที่ ๒ ก็คือ ๕ ปีแรกที่ขอให้มีบทเฉพาะกาลเกิดขึ้นนี้เพื่อวัตถุประสงค์อะไร ก็เพื่อ วัตถุประสงค์ที่จะทำให้การปฏิรูปประเทศเกิดความต่อเนื่องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะไป สอดรับกับ keyword ที่ ๓ ของเราก็คือว่าเพราะฉะนั้นสิ่งที่เราเสนอก็คือเราเสนอให้มีกลไก ในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีนั้นผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบโดยที่ประชุมของรัฐสภา ซึ่งกลไกนี้เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตาม keyword ที่ ๒ ก็คือเพื่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศ อย่างต่อเนื่อง แล้วถ้ามองย้อนถอยหลังกลับไปอีกในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ เราจะเห็น ภาพว่าสอดรับกันก็คือในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ เขียนไว้ชัดเจนว่าในรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่จะต้องมีกลไกต่าง ๆ ดังปรากฏตามมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ เขียนไว้ หนึ่งในกลไกที่ถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ ในมาตรา ๓๕ คือกลไกของ การปฏิรูปประเทศอย่างต่อเนื่อง คำถามที่ผมคิดว่าค่อนข้างที่จะเป็นประเด็นสู่สังคม ในช่วงระยะเวลาสัปดาห์ที่ผ่านมานั้นก็คืองลไกในการพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลที่สมควร เป็นนายกรัฐมนตรี ขณะนี้เกิดการตีความกันหลายนัย กราบเรียนท่านอาจารย์ บางคนบอก ต้องตีความแบบแคบ พิจารณาให้ความเห็นชอบก็คือเห็นชอบอย่างเดียว อย่างอื่นไม่เกี่ยวกับ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

กระบวนการนี้ บางคนก็บอกว่าพิจารณาให้ความเห็นชอบนี้ก็ไปดูว่าตอนเราเขียนให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบนั้น ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรมีแค่ไหน เมื่อย้ายเวทีจากสภาผู้แทนราษฎรมาสู่รัฐสภาแล้วควรต้องย้ายกลไกทั้งกระบวนการนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง ถ้าใช้มุมมองความคิดนี้คิดก็แปลว่าเวลาเราเขียนให้สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีเราก็เขียนให้สมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรเป็นคนเสนอรายชื่อต่อที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นคนลงมติ จะด้วยคะแนนเสียงเท่าไรก็สุดแล้วแต่ จะภายในกรอบเวลาหรือกฎเกณฑ์อย่างไรก็สุดแล้วแต่ที่จะออกแบบกัน เมื่อประชาชนเห็นชอบให้เปลี่ยนจากสภาผู้แทนราษฎรเป็นรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก็ต้องเอากระบวนการนั้นมาทั้งกระบวนการ ก็คือสมาชิกแห่งรัฐสภานั้นควรมีสติที่จะเป็นคนเสนอรายชื่อคนที่เป็นนายกรัฐมนตรีได้ ภายใต้กฎเกณฑ์คะแนนเสียงเท่าไรก็สุดแล้วแต่ จะใช้กฎเกณฑ์เดียวกันคือมากกว่ากึ่งหนึ่งก็เป็นเรื่องที่เป็นได้ นั่นก็เป็นมุมมองความคิดหนึ่ง ที่นี้ในส่วนของ สนช. ผมกราบเรียนท่านอาจารย์กับท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทุกท่านด้วยความเคารพว่าเราประชุมกัน ๔-๕ ครั้ง เราก็ถกกันประเด็นนี้เยอะมาก วนอยู่ประเด็นนี้จนมีจดจำทุกวัน ครั้งสุดท้ายเพิ่งเสร็จเอาเมื่อวานนี้ ที่เสร็จเมื่อวานนี้ผมกราบเรียนก่อนที่จะกราบเรียนว่าบทสรุปที่เราประชุมเสร็จกันเมื่อวานนี้คือบทสรุปอย่างไร ผมกราบเรียนว่าเราใช้อะไรเป็นองค์ประกอบของความคิด ถ้าถามจริง ๆ เสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมกรรมาธิการของ สนช. เสียงส่วนใหญ่ไปในทางที่ให้อิงกลไกที่ กรธ. เขียนในมาตรา ๑๕๙ ที่ให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นคนพิจารณาในเรื่องของการให้ความเห็นชอบบุคคลที่สมควรเป็นนายกรัฐมนตรีว่าเมื่อเขียนให้สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและความเห็นชอบอย่างไร กลไกนั้นต้องเอามาใช้กับรัฐสภาทั้งหมด นั่นก็หมายความว่าสมาชิกแห่งรัฐสภาต้องมีสิทธิในการเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี แต่ผมกราบเรียนว่าเราคิดละเอียดมากกว่านั้นว่าถ้าอย่างนั้นกระบวนการก็จะจบ จะใช้คำว่าอะไร สื่อเขาใช้คำว่า ชัยก นายกรัฐมนตรีก็ไปใช้คำว่า ชัยก ผมใช้คำว่า รอบ แล้วกัน ก็จะจบในรอบเดียว ซึ่งเราก็มาดูในส่วน of ร่างรัฐธรรมนูญที่ กรธ. ร่างไว้ แล้วก็ผ่านประชามติเช่นเดียวกัน โครงสร้างการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมี ๒ รอบ รอบแรกคือสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อน แล้วถ้าไม่ผ่านการพิจารณาสภาผู้แทนราษฎรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญคือรอบแรกที่ กรธ. ออกแบบไว้ต้องใช้ตามบัญชีที่พรรคการเมืองเสนอด้วย มีอีกหนึ่งเงื่อนไข แล้วถ้าเงื่อนไขนั้นไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรจะไปเข้ามาตรา ๒๗๒ คือสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๑/๕

โดยสมาชิกจำนวนตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดต้องไปขออนุญาตกับรัฐสภา ให้รัฐสภาเป็นคนให้ความเห็นชอบ ถ้ารัฐสภาให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ จึงจะไปหยิบรายชื่อออกบัญญัติได้ แล้วก็กลับมาให้สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบใหม่ เราก็พยายามมองเรื่องของโครงสร้างที่ทาง กรธ. ออกแบบไว้เดิม แล้วพยายามที่จะไม่ให้กระทบหรือกระทบกับบทหลักในร่างรัฐธรรมนูญ ถ้าจำเป็นที่จะต้องกระทบก็กระทบให้น้อยที่สุด แม้ว่าเสียงส่วนใหญ่ในกรรมาธิการของฝั่ง สนช. จะเห็นว่าเมื่อกลไกถูกออกแบบไว้อย่างนี้ก็เอาโครงสร้างนี้มาจำลองกลับมาใส่เป็นโครงสร้างของรัฐสภาไปเลย ก็คือเริ่มต้นก็เสนอไปที่รัฐสภาโดยสมาชิกของรัฐสภาไม่ว่าจะเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. มีสิทธิเสนอชื่อบุคคลที่สมควรเป็นนายกรัฐมนตรีได้ แล้วเสนอรอบแรกก็จะบังคับให้เสนอจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเช่นเดียวกัน ถ้าไม่ผ่านจะเข้าสู่รอบ ๒ ถึงจะมีสิทธิไปหยิบคนในบัญชีหรือนอกบัญชีมาเสนอ นี่คือเราพยายามอิงให้ใกล้เคียงกับรูปแบบเดิมที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญมากที่สุด กล่าวโดยสรุปก็คือสิ่งที่พวกเราปรึกษาหารือและคิดว่าสอดคล้องกับคำถามพ่วง แล้วก็พยายามที่จะให้มีความใกล้เคียงกับโครงสร้างเดิมที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญมากที่สุดก็คือกระบวนการในการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรีนั้น ๑. กระทำกันในที่ประชุมของรัฐสภา ๒. ในรอบแรกเรายอมถอยที่จะไม่ให้ ส.ว. เข้าไปเกี่ยวข้องเพื่อให้ใกล้เคียงกับที่ กรธ. ออกแบบไว้ แล้วให้ใกล้เคียงกับมาตรา ๑๕๙ มากที่สุด ทั้ง ๆ ที่สมาชิกส่วนใหญ่ของเราบอกว่า ส.ว. ต้องมีสิทธิตั้งแต่ต้นในการเสนอตั้งแต่รอบแรก แต่เราคิดว่าถ้า ส.ว. เข้าไปยุ่งเกี่ยวข้องตั้งแต่รอบแรกแล้วนี่อาจจะมีประเด็นปัญหาข้อถกเถียงกันค่อนข้างเยอะ เพราะโครงสร้างเดิมของอาจารย์เสนอไว้ อาจารย์ให้รอบแรกโดย ส.ส. อย่างเดียว รัฐสภาเข้ามาเกี่ยวข้องตรงที่ว่ารอบแรกไม่ผ่าน จะมาขออนุญาต รัฐสภาจึงมามีบทบาท เราจึงพยายามอิงให้ใกล้เคียงตรงนี้มากที่สุด สรุปก็คือเราคิดว่าความที่น่าจะเป็นก็คือรอบแรกก็เป็นไปตามนั้น เพียงแต่เข้ามาเสนอต่อที่ประชุมรัฐสภาตามมติของคำถามพ่วง คือ ส.ส. ตามเงื่อนไขในมาตรา ๑๕๙ ทุกอย่าง คือเสนอโดย ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่เขามีเก้าอี้ที่นั่งไม่น้อยกว่า ๕ เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ๕ ในสภาผู้แทนราษฎร และมีสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรรับรองรายชื่อร้อยละ ๑๐ ตรงนั้นเป็นคนเสนอ และต้องเสนอจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ถ้าผ่านจบเลย แต่ถ้าไม่ผ่าน ซึ่งก็จะมีประเด็นที่จะต้องขออนุญาตหารือหรือว่าขออนุญาตทิ้งไว้เป็นโจทย์แล้วเราอาจจะต้องมีการหารือร่วมกันครั้งต่อไป ก็คือว่าคำว่า ผ่าน หรือไม่ผ่านจะเอาอะไรเป็นเกณฑ์ในการตัดสินว่าต้องยุติ ไม่ใช่ลากยาวไปเรื่อยซึ่งในร่างของ กรธ. ก็ไม่มีปรากฏเรื่องระยะเวลา ซึ่งต่างกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

๒๕๕๐ ที่บอกว่าต้องเลือกให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีเรื่องกรอบเวลา เรามีข้อกังวลว่าตรงนี้จะทำให้ฝ่ายการเมืองลากยาวเรื่องนี้ไปก่อนโดยหาข้อยุติไม่ได้ แล้วไม่สามารถเป็นจุดเริ่มต้นที่จะไปสู่การเลือกนายกรัฐมนตรีในรอบที่ ๒ ได้ ก็เป็นโจทย์ที่ขออนุญาตเปิดเป็นประเด็นทิ้งไว้ก่อน สมมติไม่ผ่านรอบที่ ๑ ที่เสนอโดยพรรคการเมือง ๕ เปอร์เซ็นต์ มี ส.ส. ๑๐ เปอร์เซ็นต์รับรอง แล้วต้องเสนอจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง สมมติไม่ผ่าน ที่เราคิดว่าความน่าจะเป็นก็คือเราเอาของเดิมที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญว่า เทียบนี้ ส.ส. ถ้าจะเสนอชื่อนอกบัญชีต้องเดินมาที่รัฐสภา แล้วมาขออนุญาตถูกไหมครับ จากที่ประชุมรัฐสภาเสียก่อน เราคิดต่อไปว่าเมื่อประขามติในคำถามพ่วง รัฐสภาเป็นคนพิจารณาเอง อยู่แล้ว เราจึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่รัฐสภาต้องมาขออนุญาตตัวเอง เราจึงเห็นว่าเพื่อให้ กระบวนการกระชับเข้า ขั้นตอนในการขออนุญาตเพื่อให้ได้เสียง ๒ ใน ๓ เมื่อรัฐสภา เป็นคนพิจารณาแต่งตั้ง มิใช่สภาผู้แทนราษฎรเป็นคนแต่งตั้ง จึงออกแบบให้สภาผู้แทนราษฎร ต้องมาขออนุญาตกับรัฐสภา เมื่อรัฐสภาเป็นคนทำตั้งแต่รอบแรกเอง ขั้นตอนของการให้รัฐสภา มาขออนุญาตรัฐสภาจึงเป็นเหตุผลที่ค่อนข้างที่จะเกินความจำเป็น เราคิดว่าขั้นตอนนี้น่าจะตัด ออกไป ก็คือถ้ารอบแรกไม่ผ่านเข้าสู่รอบที่ ๒ เลย ในรอบที่ ๒ นี้จะเปิดช่องให้สมาชิกของรัฐสภา เป็นผู้เสนอรายชื่อบุคคล ไม่ใช่ ส.ส. แล้ว เป็นสมาชิกแห่งรัฐสภาแล้ว นั้นแปลว่า ส.ส. บวก ส.ว. มีสิทธิเสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรเป็นนายกรัฐมนตรี แล้วการเสนอในรอบที่ ๒ นี้จะเป็นบุคคล ในบัญชีหรือนอกบัญชีก็ได้ ซึ่งก็ค่อนข้างใกล้เคียงกับที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญขณะนี้ เพียงแต่ รัฐธรรมนูญขณะนี้ต้องผ่านรัฐสภาเห็นชอบ เมื่อรัฐสภาอนุญาตแล้วจึงไปเสนอคนนอกบัญชีได้ อันนี้ก็ขั้นตอนที่เราคิดว่าน่าจะสอดคล้องกับประเด็นคำถามเพิ่มเติมของเรา แล้วก็ใกล้เคียงกับ บทบัญญัติที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้มากที่สุด ผลถ้าสมมติว่าจะมีการปรับแก้ กระบวนการ การปรับแก้จะเป็นเช่นไร ก็เรียนว่าไม่ต้องไปแก้ไขบนหลักเลย ก็คงสร้างบทเฉพาะกาลขึ้นมา จะ ๑ หรือ ๒ มาตราก็ตาม ก็มาทดแทนมาตรา ๒๗๒ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลเช่นเดียวกัน แต่บทเฉพาะกาลเฉพาะเรื่องของการใช้บัญชีคนนอก ก็เป็นความเห็นที่ขออนุญาตกราบเรียน ท่านอาจารย์แล้วก็ท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทุกท่านครับ

ประธาน : เพื่อความเข้าใจตรงกัน เรียนถามว่าพอเริ่มต้น พอเลือกตั้งมาเสร็จ ประชุมรัฐสภาเพื่อที่จะหานายกรัฐมนตรี ในความเห็นที่ท่านว่ามานี่ครั้งแรกประชุม สภาผู้แทนราษฎร หรือประชุมรัฐสภา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๑/๗

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ประชุมรัฐสภาครับ

ประธาน : ประชุมรัฐสภา แล้วก็คนเสนอชื่อใครเสนอชื่อ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ให้สิทธิสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎร

ประธาน : เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ใช่ครับ ตามเงื่อนไขในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๙ เลย
คือต้องเป็นสมาชิกที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีเก้าอี้ที่นั่งในสภาร้อยละ ๕ อันนี้เหมือนเดิมหมดเลย
แล้วก็มี ส.ส. รับรองร้อยละ ๑๐

ประธาน : แล้วตอนไหน ส.ว. โหวตด้วย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ส.ว. โหวตด้วยครับ แล้วคนที่จะได้ก็มากกว่ากึ่งหนึ่ง

ประธาน : ถ้าโหวตแล้วไม่ได้

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าโหวตแล้วไม่ได้ก็จะมีก๊อที่ ๒ คือเข้าสู่การโหวต
ในรอบที่ ๒

ประธาน : ประชุมต่อเนื่องไป

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ

ประธาน : ให้ได้ ๒ ใน ๓ ยกเว้น

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เพราะว่าอย่างที่ผมกราบเรียนรัฐสภาเป็นคนทำ
กิจกรรมนี้เองทั้งหมดแล้ว

ประธาน : คราวนี้พอยกเว้นปีกลไกจะเปลี่ยนเป็นว่า ส.ว. จะมีสิทธิเสนอได้ด้วย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ไม่มียกเว้น ไปรอบที่ ๒ รอบที่ ๒ จะเป็น
อีกกติกาหนึ่งเลย ประชุมรัฐสภาต่อเนื่องไปเลย

ประธาน : นั่นสิ คือหลังจากยกเว้นให้แล้วนี่

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ไม่ต้องขอยกเว้นแล้วนะครับ

ประธาน : ไม่ขอยกเว้นหรือ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ

ประธาน : สมมติว่าโหวตไม่ได้ แล้วไม่ต้องยกเว้น ส.ว. มีสิทธิเสนอเอง โดยไม่ต้อง
มาจาก ๓ รายชื่อ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : มาหรือไม่มาก็ได้แล้วเหียวนี้

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วจากนั้นก็จบแค่นั้น

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ทั้ง ๒ รอบใช้คะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่ง

ประธาน : ท่านอื่นมีข้อเสนออย่างอื่นอะไรอีกไหม หรือนี่คือผลการหารือกันมาแล้วทั้ง ๔ ขั้นตอนนั้นคิดว่าตรงตามคำถามพ่วงแล้ว หรือว่ามีการดัดแปลงตามที่ควรจะเป็น

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมกราบเรียนท่านอาจารย์อย่างนี้ กระบวนการในการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรีจะประกอบไปด้วยรายละเอียดของขั้นตอนค่อนข้างเยอะ อย่างที่ผมเรียนก็คือ keyword ก็มี ๓ คำ เมื่อบอกว่ารัฐสภาเป็นคนให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี แล้วก็รัฐสภาให้ความเห็นชอบในระยะเวลา ๕ ปีแรก โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นเราไม่สามารถที่จะไปเอาทั้งหมดตั้งแต่เรื่องกติกาว่าด้วยใครเป็นผู้มีสิทธิเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี ไม่ว่าผู้เสนอชื่อนายกรัฐมนตรีจะต้องมีคุณสมบัติเช่นไร มีเก้าอี้ที่นั่งกี่ที่นั่ง ไม่ว่าจะคะแนนเสียงในการโหวตจะเป็นคะแนนเสียงเท่าไร ถ้าวางเรื่องพวกนั้นเป็นเรื่องของอุปกรณ์เป็นส่วนอุปกรณ์ของส่วนหลักก็คือส่วนที่ว่าด้วยเรื่องของการโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ทำอย่างไรเราจะช่วยกันคิด ช่วยกันออกแบบท่านอาจารย์ว่าในการปรับแก้รัฐธรรมนูญนี้จะไปตอบสนอง keyword ๓ ประการที่ปรากฏอยู่แล้วในคำถามพ่วง เราก็คิดว่าสิ่งที่เรานำเสนอน่าจะเป็นเรื่องสอดคล้องกับคำถามพ่วง ขณะเดียวกันเพื่อให้กระทบกระเทือนบทหลักในรัฐธรรมนูญให้น้อยที่สุด เพื่อที่เราจะไม่ต้องไปแก้รัฐธรรมนูญในอีก ๕ ปีข้างหน้ากลับมาเหมือนถ้อยคำปัจจุบันนี้ ก็คิดว่าเอาเฉพาะที่แก้ได้ในบทเฉพาะกาลเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นก็ต้องกราบเรียนว่าอย่างที่ผมเรียนเบื้องต้นก็มีหลายคนตีความว่าสิ่งที่เราคิดนี่เกินคำถามพ่วงไหม บางคนก็บอกไม่เกิน บางคนก็บอกเกิน ก็เป็นข้อถกเถียง เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นเรื่องรายละเอียดที่ต้องขออนุญาตหารือและขอคำแนะนำจากท่านอาจารย์ด้วย

ประธาน : ผมเรียนถามนิดหนึ่งว่าถ้าคิดว่าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิรูปประเทศ และอะไรคือเหตุผลที่ตอนประชุมครั้งแรกจึงให้ ส.ส. เท่านั้นเสนอชื่อ ทำไม ส.ว. จึงไม่เสนอชื่อ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ก็อย่างที่ผมกราบเรียนอาจารย์ว่าจริง ๆ เสียงส่วนใหญ่ในกรรมาธิการเราต้องการตั้งแต่ครั้งแรกด้วยซ้ำไป แต่ว่าเพื่อไม่ให้ไปทำลายหลักที่ถูกออกแบบไว้เนื่องจากว่าในโครงสร้างเดิมกระบวนการได้มาซึ่งนายกรัฐมนตรีนี้ กรธ. ได้ออกแบบไว้เป็น ๒ ขั้ว ขั้วแรกก็คือเป็นเรื่องของ ส.ส. ทั้งหมด แล้วก็ต้องอยู่ในบัญชี ถ้าจะใช้นอกบัญชีต้องมา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๑/๙

ขออนุญาตรัฐสภา รัฐสภาเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้วที่ ๒ เราก็เลยคงโครงสร้างอันนี้ไว้ แต่ถ้าถามว่าเสียงส่วนใหญ่ในกรรมาธิการของฝั่ง สนช. เขาต้องการแบบไหน เขาต้องการตั้งแต่ขั้วแรกด้วยซ้ำไป แต่ว่าหลังจากที่ถกเถียงแล้วก็ชั่งกัน เอน้ำหนักของฝ่ายที่เห็นต่างว่าไปกระทบมาตรา ๑๕๙ ทั้งหมดเลย เท่ากับไปลบ มาตรา ๑๕๙ ทั้งหมดทิ้งไปเลย ก็กราบเรียนอาจารย์เราก่อนข้างกังวลใจเหมือนกันว่าคนที่ไม่อยู่ในเวทีที่มีโอกาสมาแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างความเข้าใจกันก็จะมองว่า สนช. นี้ได้คืบจะเอาศอกหรือเปล่า เราก็แคร์กับคำพูดเหล่านั้นด้วยเช่นกัน ก็เลยคงโครงสร้างเดิมของ กรธ. ไว้ก็คือให้มี ๒ ขั้ว

ประธาน : ซึ่งการทำ ๒ ขั้วอย่างนั้นจะทำให้ reasoning ของการขยายความ คำถามพ่วงไม่สมเหตุสมผล เพราะว่าในคำถามพ่วงใช้ว่า ในระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่รัฐสภาชุดแรก ไม่มีข้อยกเว้นที่ไหน คราวนี้ในสิ่งที่ กรธ. มองเรามองอย่างนี้ว่าคำถามพ่วงเป็นคำถามที่เจาะจงให้ราษฎรตัดสินใจ เพราะฉะนั้นตัวถ้อยคำที่ส่งไปให้ราษฎรตัดสินใจนี้จึงจะต้องรักษาตัวมันไว้ ไม่มากไปกว่านั้น และไม่น้อยไปกว่านั้น เหมือนกับตัวร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อไปให้ราษฎรตัดสินใจเราจึงแก้ไม่ได้เลยแม้แต่คำเดียว แม้จะไปเจอที่ผิด สิ่งที่จะแก้ได้จึงต้องเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น คำปรารภกับผลจากคำถามพ่วง ยอมให้แก้ได้ ๒ อัน แล้วเขาก็บอกว่าให้แก้ได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำถามพ่วง เราก็ต้องระมัดระวังว่าจะอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับคำถามพ่วง -----

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พอเราไปดูคำถามพ่วงนี้บอกว่าให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ที่นี้กระบวนการในการตั้งนายกรัฐมนตรีนี้มันกำหนดไว้ที่มาตรา ๑๕๙ มันมี ๓ keyword เหมือนกัน keyword ที่ ๑ ก็คือต้องทำในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ๒. การเสนอชื่อต้องเสนอชื่อโดยพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเท่านั้นเท่านั้น ความจริงมี ๔ อัน ๓. ก็คือว่าจะต้องได้คะแนนเสียงเท่าไร แล้วก็ ๔. ต้องอยู่ในชื่อ ๓ รายชื่อนั้น มี ๔ อัน ส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณานี้มันจะมี ๒ เรื่องที่สับสนเหมือนกัน ข้อที่ ๑ พิจารณาที่ไหน ข้อที่ ๒ คือจำนวนเสียงจะต้องได้เท่าไร ซึ่งตรงนี้เราต้องแก้เพราะผลจากคำถามพ่วงมันจะเป็นการพิจารณาในที่ประชุมร่วมแล้วตั้งแต่แรกเลย ข้อที่ ๒ ก็คือว่าจำนวนเสียงที่เราบอกมาให้เอาเสียงเกินกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมันก็ต้องแก้ให้สอดคล้องไปว่าเกินกึ่งหนึ่งของทั้ง ๒ สภาด้วยกัน แต่อีก ๒ keyword มันไม่เกี่ยว คือเรื่องคนเสนอกับเรื่อง ๓ รายชื่อ เพราะ ๓ รายชื่อนี้มันมีมาตรา ๑๗๒ ของมันรองรับอยู่แล้วว่าถ้าไม่ได้จริง ๆ เมื่อไรก็ให้มาขอ กระบวนการขอนี้มันขอโดยมติที่ประชุมรัฐสภา ที่นี้เวลาประชุมรัฐสภาครั้งแรก ท่านรองประธานก็คงจะคุ้นว่าเวลาเราออกระเบียบวาระเราคงจะบอกไปในระเบียบวาระว่าถ้าบังเอิญไม่ได้ก็จะพิจารณายกเว้นให้ด้วย มันคงออกอย่างนั้นไม่ได้ เพราะฉะนั้นระเบียบวาระของเราที่ออกก็จะออกว่า วาระพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นพอแต่งตั้งไม่ได้มันก็จบ แล้วกระบวนการในการเข้าชื่อกันเพื่อที่จะไปขอมันต้องเข้าชื่อโดย ส.ส. เท่านั้น แล้วถึงจะไปเรียกประชุมใหม่ กลไกเดิมมันจะวางไว้อย่างนั้น พอเรียกประชุมใหม่ก็ใช้เสียง ๒ ใน ๓ ของเดิมบอกว่าให้กลับไปทำที่สภาผู้แทนราษฎร ของใหม่ก็จะกลายเป็นว่ากลับไปเรียกประชุมรัฐสภาใหม่เพื่อที่จะไปเลือกกันให้มันได้ ที่เป็นห่วงถามว่าทำไมเราไม่กำหนด ๓๐ วันของเดิมถ้าไม่กำหนด ๓๐ วันแล้วก็ไปบอกว่าให้ใช้พรรคที่มีคะแนนเสียงมากที่สุดซึ่งอันนั้นมันสร้างปัญหาทางการเมือง เพราะว่าเสียงที่มากที่สุดมันอาจจะรวมแล้วไม่ได้ครึ่ง เพราะฉะนั้นที่เราไม่เขียนเพราะเราคิดว่าปล่อยให้กลไกการเมืองมันเดินหน้า ถ้า you ไม่ตั้งคือตั้งกันไม่ได้ you ไม่เข้าชื่อกัน ๒๕๑ ท่าน เพื่อขอยกเว้น รัฐบาลท่านก็อยู่ของท่านเรื่อยไป-----

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พรเทพ ๒/๒

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนะครับ ที่ท่านรองสุรชัยได้ให้ข้อมูลมานี้ ไม่ทราบว่าเป็นมติของสภา สนช. หรือเปล่า หรือว่าเป็นแค่ความเห็นส่วนบุคคล หรือว่าเป็นแค่ของ กรรมการธิการ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เรียนท่านประพันธ์ครับ ผมเรียนว่าเรื่องนี้เรา พิจารณาแล้วไม่เหมาะสมที่จะเอาเข้าสู่ที่ประชุมของสภา เพราะที่สุดจะมีการอภิปรายต้องออกไปสู่ สาธารณะ เราพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่าไม่เหมาะสมโดยประการทั้งปวง ท่านคงทราบว่ การประชุมลับของสภาแม้จะบอกว่าท่านก็ประชุมลับได้อย่างให้ถ่ายทอด ท่านก็คงทราบว่ การประชุมลับในสภาไม่เคยเป็นความลับสักครั้งนะครับ เราจึงเอาเรื่องนี้ไปคุยกันในที่ประชุมของ กรรมการธิการชุดศึกษาเรื่องรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรรมการธิการชุดนี้จะม็องค์ประกอบด้วยประธาน กรรมการธิการสามัญทุกคณะอยู่ในชุดนี้ แล้วเราก็ให้ประธานกรรมการธิการทุกคณะ ซึ่งเป็น องค์กรประกอบอยู่ในคณะกรรมการนี้ไปสื่อสารต่อ เพราะฉะนั้นถามว่าสมาชิกทราบไหมสมาชิก ทุกคนทราบดี เพราะสมาชิกของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็จะอยู่ในสังกัดกรรมการธิการสามัญคณะ ๒ คณะอยู่แล้ว นั่นประการที่ ๑ ประการที่ ๒ กรรมการธิการคณะนี้ทำหน้าที่ติดตามศึกษาเรื่อง รัฐธรรมนูญมาตั้งแต่สมัยชุดของอาจารย์บวรศักดิ์ทำต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน แล้วเมื่อวานนี้เองได้รับ มติจากที่ประชุมของ สนช. ให้ทำภารกิจนี้ต่อด้วย รวมถึงทำภารกิจเรื่องของการศึกษากฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญที่เราจะต้องมีภารกิจร่วมกันต่อไป รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ทั้งหมดไม่ว่า เรื่องแผนและขั้นตอนในการปฏิรูปประเทศหรือกฎหมายว่าด้วยแผนยุทธศาสตร์ชาติ กรรมการธิการ คณะนี้จะเป็นคนรับผิดชอบในการศึกษาแล้วก็ป้อนข้อมูลกลับไปให้ท่านสมาชิก เพราะฉะนั้น ก็เรียนให้ทราบว่าอันนี้ผ่านประมวลความคิดเห็นจากสมาชิกโดยรวมมาแล้วทั้งหมดแล้วก็อย่างที่ ผมเรียน จริง ๆ สมาชิกอยากได้รอบเดียวจบด้วยซ้ำว่าให้สมาชิกแห่งรัฐสภาเป็นคนมีสิทธิเสนอชื่อ นายกฯ ได้ตั้งแต่รอบแรก แต่เราก็คิดว่าเพื่อรักษามาตรา ๑๕๙ ไว้และเพื่อให้สิทธิคนที่เขามาจาก การเลือกตั้งในการที่จะคัดเลือกคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีก่อน ถ้าเขาทำได้ก็จบรอบเดียวเราก็ไม่ เข้าไปเกี่ยวข้อง เราในที่นี้หมายถึงสมาชิกของรัฐสภาในอีกซีกส่วนหนึ่งจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง แต่ถ้า รอบเดียวเขาเลือกกันเองไม่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตามตรงนั้นก็จะเป็นส่วนของสมาชิกรัฐสภาโดยรวม ซึ่งก็ยังคงสิทธิของ ส.ส. อยู่ แต่ว่า จาก ส.ส. ถูกบวกรด้วย ส.ว. แล้วในรอบที่ ๒ ครับ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตท่านประธาน ท่านรองประธานสภานิติบัญญัติ
ขอคิดเห็นประการแรกของผมคือข้อสังเกต แต่เมื่อมันไม่ใช่มติของ สนช. นี่มันจะมีหลักประกัน
อะไรที่ว่าถ้าทุกอย่างดำเนินการตามที่ท่านรองบอกมาแล้วจะไม่มีการคัดค้านในภายหลัง เพราะว่า
มันไม่ใช่มติ สนช. มันเป็นมติของกรรมาธิการ ถึงแม้ว่าท่านจะบอกว่าคณะกรรมการก็มีสมาชิก
ต่าง ๆ อยู่ในนั้นด้วย แต่มันจะมีหลักประกันอะไรที่ว่าต่อไปจะไม่มีปัญหาเกิดขึ้น อันนี้ในวงกรอบ
ของ สนช. ประการที่ ๒ ท่านบอกการใช้กลไกทั้งหมดของ ส.ส. มาใช้กับ ส.ว. นี่เป็นกลไกที่ท่าน
คิดมาภายหลัง ไม่ใช่กลไกที่ท่านคิดมาก่อนตั้งแต่ต้นที่จะไปบอกประชาชน ผมคิดว่าท่านต้อง
ยอมรับว่ากลไกที่ท่านคิดเองทั้งหมดเลยเพื่อตอบสนองให้เข้ากับคำถามพ่วง อันที่ ๓ เป็นข้อสังเกต
ของท่านประธานเองที่บอกว่าถ้าเราเห็นด้วยกับการแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สนช.
ผมไม่รับรองศาลรัฐธรรมนูญจะเห็นด้วยหรือเปล่า ในฐานะที่ผมเคยเป็นตุลาการมาก่อน คำถาม
หรือว่าอะไรที่ออกไปถ้าออกมาจากเดิมจะกลายเป็นตุลาการวิวัฒน์ทันทีเลย ที่เราจะคุยกันอยู่
มันกลายเป็นคำถามที่เป็นประเด็นเพิ่มเติมมาใหม่ทันทีเลย แล้วก็มีส่วนตัวผมมันจะเป็นเรื่องของ
การตีความตามตัวอักษรอย่างแท้จริงไม่ใช่เจตนารมณ์ อันนี้ต้องระวังให้ดี ถ้าประเด็นที่ออกมาจาก
ความเห็นชอบอันนี้ เพราะมันไม่ได้บ่งบอกเลยว่าเป็นความเห็นชอบเฉพาะอันใดอันหนึ่ง คำถาม
พ่วงนี้มันรู้สึกว่าจะอ่านแล้วรู้เลยว่าเขาต้องการอะไร ที่ท่านอธิบายมาเป็นความเข้าใจของท่าน แล้ว
กลไกที่ออกมาก็หลังจากคำถามพ่วง ไม่ได้ออกมาตั้งแต่แรกทีไปแสดงให้ประชาชนทราบเลยว่าท่าน
คิดอะไรอยู่ ท่านต้องการให้ ส.ว. มีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นหรือเปล่า อันนี้ก็ข้อสังเกตเท่านั้นเอง
ขอบคุณครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขออนุญาตท่านประธานครับ กราบเรียนท่านสุพจน์
ด้วยความเคารพแล้วก็ท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญทุกท่าน ประเด็นแรกเรื่องไม่เป็นมติของ สนช.
ถ้าท่านประธานและทุกท่านเห็นว่ามีอำนาจจำเป็นผมสามารถทำให้เป็นมติได้ไม่มีเหตุขัดข้อง แต่ผม
กราบเรียนว่าเราคิดเรื่องนี้มาก่อน และได้กราบเรียนไปแล้วว่าความคิดของเราคิดว่าเรื่องนี้ถ้าถูก
เปิดประเด็นออกไปเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม อย่างน้อย ๆ ท่าน กรธ. เองจะเกิดความรู้สึกว่าเรากำลัง
เอามติของ สนช. มาบีบท่านหรือเปล่า ท่านด่วนไปเรียกประชุมเปิดเผยต่อสาธารณะ ถ่ายทอดวิทยุ
ทีวีไปโครม ๆ อภิปรายกันอย่างโน่นอย่างนี้แล้วไม่มีตัวแทน กรธ. มีโอกาสชี้แจงหรือแสดง
ความเห็นต่างโดยมารยาทเราคิดว่าไม่เหมาะสมที่เราจะทำเช่นนั้น แล้วสื่อก็จะเอาไปเขียน
วิพากษ์วิจารณ์กดดันกลับมาที่พวกเราทั้ง ๒ ฝ่ายด้วยซ้ำไปนะครับ แต่ถ้าท่านคิดว่าเรื่องนี้จำเป็นที่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พรเทพ ๒/๔

จะต้องมีเพื่อเป็นหลักประกันให้กับท่านผมก็จะรับไปพิจารณาก็ไม่ยากครับผมประชุมวิปทุกสัปดาห์ อยู่แล้วอังคารหน้าผมเอาเรื่องนี้เข้าวิป วิปเห็นชอบบอกให้บรรจุเอาตามที่ กรธ. คิดว่ามีความ จำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อภารกิจในเรื่องนี้ ถ้าคิดว่าเป็นประโยชน์จริง ๆ ผมยินดีรับไปปฏิบัติให้ครับ

ประการที่ ๒ เรื่องที่ท่านสุพจน์บอกว่าสิ่งที่ผมมานำเรียนทั้งหมดนี้เป็นกลไกที่คิดเอง ภายหลังใช้ไหม แล้วก็ควรตีความตามตัวหนังสือ ผมก็กราบเรียนว่าได้กล่าวตอนต้นแล้วว่า เรื่องนี้มีความคิดออกมา ๒-๓ แนวทางตีความโดยเคร่งครัดตามตัวหนังสือก็อย่างที่ท่านสุพจน์ ได้กรุณาพูดไปเมื่อสักครู่แล้ว ตีตามตัวหนังสือก็อย่างนั้นว่าเห็นชอบคือเห็นชอบ พิจารณาเห็นชอบ เท่ากับเห็นชอบเท่านั้น ก็ทำอย่างอื่นไม่ได้ ประเด็นก็คือถ้าตีความอย่างแคบซึ่งผมพยายามตีความ อย่างแคบเพื่อเรากำลังจะเคารพมติของราษฎรก็พยายามตีความอย่างแคบ แต่ผมก็กราบเรียนว่า ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวที่ใช้อยู่ในขณะนี้ที่กำหนดให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญถ้าผ่านประชามติได้ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็คือแก้คำปรารภให้สอดคล้องกับประชามติ กับเรื่องที่ ๒ แก้รัฐธรรมนูญ ให้สอดคล้องกับคำถามพ่วงหรือคำถามเพิ่มเติม ผมก็เรียนว่าในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ๒๕๕๗ ใช้ คำว่า แก้ให้สอดคล้อง นะครับ ไม่ใช่แก้ไขตรงตามคำถามพ่วง นั่นก็หมายความว่ามันมี กระบวนการอะไรในเนื้อหาหลักของคำถามพ่วงที่ประชาชนเขาเห็นชอบแล้ว แล้วเนื้อหาหลักตรง นั้นมันมีกระบวนการอะไรที่นำไปสู่เนื้อหาหลักเราต้องแก้ไขให้สอดคล้องทั้งหมดนะครับ ไม่อย่างนั้น ทำไมเขาไม่ใช่คำว่าแก้รัฐธรรมนูญให้ตรงกับคำถามพ่วง แต่เขาใช้คำว่า แก้รัฐธรรมนูญให้สอดคล้อง กับคำถามพ่วง แล้วผมก็เรียนว่าแค่คำว่าให้รัฐสภาเป็นคนเลือกนายกรัฐมนตรีมันก็มีเรื่องที่ต้องทำ ให้สอดคล้องและต้องช่วยกันคิดว่าอย่างไรถือว่าสอดคล้อง ประเด็นคงไม่ใช่อยู่ที่ว่าเราแก้แล้วตรง ตามตัวหนังสือที่ปรากฏในคำถามพ่วงหรือไม่เท่านั้น ทำอย่างไรให้กลไกคำถามพ่วงที่ประชาชน เห็นชอบแล้วมันเดินหน้าต่อไปได้มันมีเรื่องที่ต้องทำให้สอดคล้องตั้งแต่ใครมีสิทธิริเริ่มเสนอชื่อ นายกรัฐมนตรี คนที่สมควรมีสิทธิริเริ่มเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีควรมีคุณสมบัติหรือมีกติกาอย่างไร อันนั้นก็เป็นเรื่องที่เราต้องช่วยกันคิดเพื่อให้สังคมโดยรวมเขายอมรับได้ แล้วเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ กราบเรียนครับว่าผมคงเอาไปพูดในตอนเวทีการชี้แจงคำถามพ่วงก็คงไม่ได้ เดี่ยวบอกว่าชี้แจง เกินไปจากคำถามพ่วงก็โดนข้อหาอีก หรือบอกชี้แจงไปในทางชักจูงมากเกินไปก็ถูกกล่าวหาอีก แต่ว่า มันก็เป็นเรื่องที่ทำอย่างไรถ้าเราถือว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มันเป็น ถ้าเอาภาษากฎหมายแพ่งมาใช้คือ มันเป็นส่วนควบของส่วนหลักหรือเปล่าไม่ทราบนะครับ ถ้าบอกว่าเรื่องพวกนี้มันเป็นส่วนควบของ ส่วนหลัก เรื่องหลักคือเรื่องทำอย่างไรวิธีการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีใครเป็นคนแต่งตั้ง อันนี้คือเรื่องหลัก

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

แล้วอยู่ ๆ คนที่จะแต่งตั้งหยิบชื่อขึ้นมาเองตั้งเองตามอำเภอใจได้ไหม ถ้าบอกผมได้สิทธิแล้ว ประชาชนให้สิทธิผมเป็นคนตั้งแล้ว ผมหยิบชื่อขึ้นมาเองแล้วตั้งเองตามอำเภอใจได้ไหม ถ้าทำ เช่นนั้นถามว่าเกินคำถามพ่วงไหมถ้าบอกว่าประชาชนให้ผมเป็นคนตั้ง เพราะฉะนั้นผมก็พิจารณาแล้วว่าใครเหมาะสมผมก็ตั้งเอง มุมนั้นก็มีคนพูดในเชิงอย่างนั้นก็มี แต่เราคิดว่ามันไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการที่เราจะมาช่วยกันพัฒนาในเรื่องของการปฏิรูปการเมืองนะครับ เพราะฉะนั้นก็ทราบเรียนว่าเป็นกลไกที่มีเหตุความจำเป็นที่พอก้าวมาถึงจุดนี้ทุกคนถึงมาลงในรายละเอียดว่ากระบวนการที่จะนำไปสู่การให้รัฐสภาได้ลงมติมั่นควรจะมีกลไกมีกระบวนการอย่างไร ส่วนเรื่องการตีความ ก็เป็นเรื่องของการตีความแน่นอนสามารถตีความตามตัวหนังสือก็ได้ ตีความเพื่อให้กลไกของคำถามพ่วงเดินหน้าต่อไปได้ ตีความเพื่อให้กลไกซึ่งเป็นส่วนควบทั้งหมดสามารถเกิดความสอดคล้องกับเรื่องหลักในคำถามพ่วง มันก็จะมีวิธีการตีความที่แตกต่างกันออกไป ไม่ทราบผมตอบ อาจารย์สุพจน์หมดหรือยัง

นายสุพจน์ ไช้มุกด์ : ๙๐ เปอร์เซนต์ครับ เพียงแต่ที่ผมเกรงเท่านั้นว่าถ้าเป็นไปตามที่ท่านรองพุดนี้ศาลรัฐธรรมนูญจะเห็นด้วยหรือเปล่าเท่านั้นเอง

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ก็อย่างที่ผมทราบเรียนครับว่าถ้าอาจารย์มีชัยกับ กรธ. ไม่รำคาญพวกผมจนเกินไปจะขอความกรุณาว่าอาจจะไม่ใช่ครั้งเดียวที่เรามีโอกาสหารือกัน อยากได้คำแนะนำจากทาง กรธ. เช่นเดียวกัน พวกเราจะได้กลับไปประชุมปรึกษาหารือกันซ้ำอีก แล้วก็เอาข้อมูลความคิดเห็นที่เกิดขึ้นมาทราบเรียนอีกในรอบที่ ๒ รอบที่ ๓ ต่อไปครับ

ประธาน : พุดเรื่องมติเสียก่อน สนช. จะไปมีมติท่านคงถามเพื่ออยากรู้เท่านั้น ไม่ได้เจาะจงให้ไปมีมติ เพราะมีมติแล้วมันจะเป็นเรื่องใหญ่แล้วจะเกิดปัญหาขึ้น ที่นี้ถามอีกนิตหนึ่งว่าเวลาที่ตั้งใจกันไว้ ส.ว. เสนอชื่อนี้ ส.ว. มีอิสระโดยไม่มีขอบเขตจำกัดใช้ใหม่ว่าจะต้องได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองหรืออะไร เพราะว่าถ้าเป็นไปตามมาตรา ๑๕๙ พรรคการเมืองเขาจะต้องตกลงคุยกันจนกระทั่งรวมกันได้เกิน ๒๕๑ ท่าน แล้วเขาก็เอาคนที่เขามั่นใจเขาถึงจะบริหารได้ แต่ถ้า ส.ว. เป็นคนเสนอชื่อนี้ ส.ว. จะเป็นคนไปเสนอชื่อพรรคการเมืองของเขาอย่างนั้นหรือหรือว่าเที่ยวไปเอามาจากใครไม่รู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองเลย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมเรียนอย่างนี้ครับอาจารย์ แล้วก็อยากได้คำแนะนำจาก กรธ. ทุกท่านด้วย เราคิดอย่างนี้ว่าที่แรกเราเคยคิดว่าเปิดโอกาส รอบ ๒ นะครับ ส.ส. ร้อยละ ๑๐ ก็ได้ ส.ส. บวก ส.ว. ร้อยละ ๑๐ ก็ได้ ส.ว. ร้อยละ ๑๐ ก็ได้ ต่างมีสิทธิที่จะเสนอ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พรเทพ ๒/๖

ชื่อบุคคลจะในหรือนอกบัญชีก็ได้สำหรับขั๊กที่ ๒ นะครับ เพื่อที่จะเสนอแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี แต่พอมาถึงบอกว่า ส.ว. ร้อยละ ๑๐ ก็ได้นี้เราก็เจอคำถามกับตัวเราเอง เช่นเดียวกับที่ท่านอาจารย์ กำลังถาม เราก็เลยคิดว่าถ้าอย่างนั้นไม่เอาดีกว่า fair play ในรอบที่ ๒ เอา ส.ส. บวก ส.ว. ในฐานะสมาชิกรัฐสภาให้มีความเสมอภาคกัน ส.ส. ฝ่ายเดียวก็ไม่ได้แล้วในรอบ ๒ เพราะคุณมีสิทธิ ไปแล้วรอบ ๑ รอบที่ ๑ ของคุณไม่ผ่าน รอบ ๒ นี้ต้องเป็นเรื่องของรัฐสภาโดยแท้ นั่นหมายความว่า รอบ ๒ ต้องเสนอโดย ส.ส. บวก ส.ว. ที่เราคิดไว้เบื้องต้นคือร้อยละ ๑๐ ถามว่ามาจากไหน มาจากตัวเลขเดียวกันที่ กรธ. ใช้ในมาตรา ๑๕๙

ประธาน : แต่เวลาโหวตก็ใช้เสียงข้างมากปกติ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : มากกว่ากึ่งหนึ่งปกติครับ

ประธาน : ส.ว. มี ๒๕๐ เสียง ถ้าได้มาอีก ๑๐๐ เสียง

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ต้องอีก ๑๒๖ เสียง ชื่อนายกคนนั้นถึงจะผ่านครับ

ประธาน : ๑๒๖ เสียง เป็น ๓๗๖ เสียง นายกคนนั้นจะมี ส.ส. สนับสนุน ๑๒๖ คือเสียงข้างน้อย แล้วนายกคนนั้นจะบริหารอย่างไรล่ะ เพราะว่า ส.ว. ประชุมกับเขาเฉพาะ บางเรื่อง แล้วจะอยู่อย่างไร

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : อันนี้คือโจทย์ที่เราคิด แล้วเราถึงตัดสินใจว่าปัญหานี้ ยิ่งจะเป็นปัญหาถ้าให้ ส.ว. เดียว ๆ ๑๐ เปอร์เซนต์เป็นคนเสนอ คุณไปหยิบชื่ออะไรมาที่ไม่มีฐาน ส.ส. เลยมันก็จะใช่อุปสรรค แต่เรากลับมาคำถามที่อาจารย์ถามเราคิดต่อไปว่าประเด็นนี้อาจจะเป็นประเด็น แต่ไม่น่าจะเป็นประเด็นหนักหนาเท่ากับในอดีตที่ผ่านมา เหตุเพราะกติกาใหม่สมมุติ คุณไปล้มนายกรัฐมนตรีที่มีเสียงไม่เสถียรภาพในสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายการเมืองก็ต้องคิดเยอะครับ ว่าล้มแล้วเขาได้อะไร เพราะการที่เขาจะดันนายกคนใหม่กลับมาสู่เวทีของรัฐสภา ไม่ใช่เวที ของสภาผู้แทนราษฎรที่เขาคุมเสียงข้างมากเหมือนการเมืองในระบบเดิม เราก็คิดว่าอันนี้น่าจะเป็น สิ่งที่ทำให้เกิดการยับยั้งชั่งใจได้ครับ

ประธาน : แต่การปฏิรูปก็เดินหน้าไม่ได้ เพราะว่าพอเสนอกฎหมายเข้าไป สภาผู้แทนราษฎรก็คว่ำ เพราะว่ามีเสียงอยู่ ๑๒๖ เสียง อย่าว่าแต่กฎหมายปฏิรูปเลย กฎหมาย งบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ไปไม่ได้ เขาไม่ทำอะไรหรอกเขาปล่อยให้ตายแห้งอยู่อย่างนั้นก็จะยิ่ง ลำบากในทางปฏิบัติ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ก็เป็นไปได้ครับที่จะเจอปัญหานี้เกิดขึ้น แต่ว่าถ้าเราปล่อยให้พรรคการเมืองเขารวมตัวกันจนเกิน ๒๕๑ เสียง แล้วเขามาบอกว่าโอเคเขาตั้งกันไม่ได้แล้ว เขามาขอยกเว้นเพื่อเอาคนนอก แล้ว ๒๕๑ คนนั้นเขาเป็นฐาน บางทีมันอาจจะช่วยได้เพราะว่า ๒๕๑ เสียงมันร่วมมือร่วมใจกันก็เป็นเสียงข้างมากแล้วมันถึงจะไปได้ ไม่อย่างนั้นนายกไม่ต้องทำมาหากินนะครับ ซึ่งผมคิดว่าในทางปฏิบัติคนที่เข้าซื้อกัน ๑๐ เปอร์เซนต์ สมมุติเขาจะเสนอชื่อนายกคนนอกนะครับเขาก็จะต้องคิดโจทย์ของท่านอาจารย์ให้ทะลุเสียก่อนเขาถึงควรจะเสนอไม่เช่นนั้นก็เท่ากับดันคนที่จะไปเป็นนายกนี้ไปสู่สงครามอยู่คนเดียว

ประธาน : ถ้าคิดอย่างนั้นก็แปลว่ามันต้องมีกลไกในการไปรวบรวมให้ได้ ๒๕๑ เสียงมาก่อน ถ้าเป็นอย่างนั้นได้จริง ส.ว. เราจะไปเสนอทำไม ก็ให้เขาเสนอสิ มันจะดูสง่างามกว่าไหม คือในทางปฏิบัติถ้าเราไม่สนใจเลยคนที่ไปเป็นนายกก็ตายเปล่า ตายแห้ง ตายซากแน่ แต่ถ้าเราสนใจว่าอย่างไรก็ต้องไปคำนึงถึงตัวนั้น ก็ทำไม่มาให้ตัวนั้นมันออกเจ้าของบทบาท ก็จะสง่างามกว่าก็มาเชิญตัวเองไม่ได้ไปข่มขืนใจที่ไหน

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เตียวผมรับข้อสังเกตอาจารย์กลับไปครับ

ประธาน : อาจารย์เจษฎ์ มีคำถาม

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ คือที่ฟังท่านรองสุรชัยอธิบายมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการไปพูดคุยกับประชาชนซึ่งพวกเราในส่วนของ กรธ. ที่ได้มีโอกาสไปพูดคุยกับประชาชนก็ได้นั่งฟังการเปิดวิถิตทัศน์ของท่านรองสุรชัยอยู่หลาย ๆ รอบ ก็พยายามมานั่งนึกว่าตอนที่เราดูวิถิตทัศน์ตอนที่ท่านรองสุรชัยอธิบายให้ประชาชนฟังนี้ในส่วนของคำถามพ่วงท่านอธิบายว่าอย่างไร จริง ๆ ก็สอดคล้องกับสิ่งที่ท่านได้อธิบายให้เราฟังในนี้ด้วยว่าท่านก็ไม่ได้พูดชัดเจนขนาดนั้นว่า ส.ว. จะเสนอชื่อได้ ส.ว. จะทำอะไรได้บ้าง ผมคิดว่าอันนี้โดยรวมเป็นเรื่องที่น่าห่วงมาก หลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่างผมคิดว่าท่านประธานก็ได้อธิบายแล้วและเราก็เชื่อว่าในสิ่งที่ท่านรองสุรชัยและ สนช. ทุก ๆ ท่านพยายามช่วยกันคิดนี่เป็นความหวังดีต่อบ้านเมือง แต่ว่าถ้าเราย้อนไปพิจารณาดูว่าสิ่งที่ประชาชนได้คิดและพิจารณาตอนที่ประชาชนไปออกเสียงประชามติ ประชาชนที่หย่อนบัตร ประชาชนที่กาลงไปว่าเห็นชอบต่อร่างรัฐธรรมนูญ ถึงแม้ว่าประชาชนจะไม่ได้มีร่างรัฐธรรมนูญอยู่ในมือครบถ้วนทุกคน มีแต่เพียงสรุป แต่เราก็ต้องเชื่อครับว่า-----

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ประชาชนได้ทราบว่าร่างรัฐธรรมนูญมีอะไรบ้าง แล้วก็ต้องสรุปและเป็นข้อสันนิษฐานว่าในร่างรัฐธรรมนูญมีมาตรา ๘๘ มีมาตรา ๑๕๙ มีมาตรา ๒๗๒ และคำถามพ่วงเขียนว่าอะไร จึงมีประชาชนจำนวนหนึ่งที่ไปออกเสียงและเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ในขณะที่เมื่อเทียบกันแล้วประชาชนอีกจำนวนหนึ่งซึ่งไปออกเสียงแล้วเห็นชอบกับคำถามพ่วงมีน้อยกว่าเมื่อเทียบกันประมาณ ๖๑ กว่าเปอร์เซ็นต์ กับ ๕๘ กว่าเปอร์เซ็นต์ ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคน แปลว่าประชาชนทั้งหมดเราต้องคิดอย่างนี้ครับว่าอ่านละเอียดหรืออย่างน้อยก็เข้าใจว่ามีอะไรอยู่บ้างหรือเราก็ต้องสันนิษฐานว่าท่านรู้ เมื่อท่านรู้อย่างนั้นถ้าท่านอ่านแล้วบอกว่าเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบไปอ่านเทียบกับมาตรา ๑๕๙ ในวรรคแรกก็บอกว่า ส.ส. พิจารณาให้ความเห็นชอบไปอ่านวรรคสามของ ๑๕๙ ก็บอกว่ามติเป็นแบบนี้ คือเกินกึ่งของ ส.ส. เมื่อจะให้รัฐสภาเข้ามาพิจารณาให้ความเห็นชอบมันก็ควรจะเป็นการเข้ามาในส่วนของวรรคแรกของมาตรา ๑๕๙ ไม่ใช่เข้าไปในส่วนของมาตรา ๘๘ ด้วย แล้วก็ไปยกเลิกในส่วนของมาตรา ๘๘ หรือมาตรา ๑๕๙ ไปเขียนบทเฉพาะกาลขึ้นมาอธิบายในหลาย ๆ สิ่ง เพราะผมเข้าใจว่าประชาชนคงไม่ได้เข้าใจไปถึงขนาดนั้น สุดท้ายสิ่งที่ผมคิดว่ามันเป็นประเด็นมากก็คือว่าแม้ว่า สนช. สมมุตินะครับ อย่างที่ท่านประธานบอกว่าอย่าไปมีมติกันเลย ผมยังคิดเลยครับแม้ว่า สนช. มีมติโดยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ของ สนช. ทุกคน ไม่เอาแค่เสียงข้างมากนะครับ รวมทั้ง สปท. ที่ตั้งคำถามมาก่อนมีมติเป็นเอกฉันท์โดย สปท. ทุกคนนี้ ผมยังไม่แน่ใจเลยว่าจะได้ความชอบธรรมในการไปบอกกับประชาชนได้หรือเปล่าว่า มันควรจะเขียนอย่างนี้ แล้วผมก็ยังคิดเลยว่าถ้าหากว่าเหตุแบบนี้เกิดขึ้นแล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้ง ๕๐๐ คน ขอให้รวมกับสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงครบถ้วนทุก ๆ คนลงความเห็นร่วมกันเป็นเอกฉันท์แล้วบอกว่าสิ่งที่ประชาชนให้ความเห็นชอบมานี้พวกเราทั้งหลายคิดกันแบบนี้เลยลงมติเป็นเอกฉันท์ในลักษณะนี้ ผมยังไม่แน่ใจเลยว่าจะทำได้หรือไม่ เพราะว่าการประขามติมันคือประชาธิปไตยทางตรงที่ประชาชนเป็นคนตัดสินใจ ผมคิดว่าข้อนี้ขอความกรุณาทาง สนช. ขออนุญาตท่านประธานได้กรุณาพิจารณาทบทวนในส่วนนี้เพราะว่ามันเป็นเรื่องที่ประชาชนได้คิดพิจารณาโดยตรง แล้วเราก็ต้องเชื่อครับว่าประชาชนมีความรู้มีความเข้าใจเพียงพอที่จะสามารถตัดสินใจได้ ไม่อย่างนั้นถ้าหากว่าเราทำไปแล้วมันไปขัดกับเจตนารมณ์ของประชาชน แม้จะบอกว่าเป็นเจตนารมณ์ของผู้ตั้งคำถามก็ตามแต่ถ้อยคำตามตัวอักษรแม้ว่าจะพิจารณาตามเจตนารมณ์ถ้ามันไปไม่ได้ไกลถึงขนาดที่เราคิดนี้การตีความตามเจตนารมณ์มันก็ไม่ได้พาถ้อยคำตามตัวอักษรไปได้ตามที่เจตนารมณ์คิดจะเป็น ถ้อยคำ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พรเทพ ๒/๙

ตามตัวอักษรกับเจตนารมณ์มันต้องไปควบคู่กัน มันไม่สามารถไปไกลเกินกว่าตัวอักษรถึงขนาดว่า
ทำให้ตัวอักษรก้าวไปไม่ถึงได้เลย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในส่วนนี้ถ้าเราจะช่วยกันคิดต้องขอความ
กรุณาทาง สนช. ว่าอันนี้ประชาชนเป็นคนตัดสินใจมา กรธ. สนช. แม้กระทั่งศาลรัฐธรรมนูญจะไป
ขึ้นเจตนาของประชาชน อันนี้เป็นเรื่องใหญ่ นะครับ ขอบพระคุณครับ

- ๓/๑

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขออนุญาตท่านอาจารย์ ขอบคุณสำหรับข้อสังเกตของท่านอาจารย์เกษัญ แต่ก็กราบเรียนอาจารย์เกษัญว่าที่ท่านพูดทั้งหมดเราคิดมาหมด ถกกันมาทั้งหมด เรื่องเกินคำถามพ่วงหรือไม่เกินคำถามพ่วง กราบเรียนท่านอาจารย์แล้วก็ท่าน กรธ.ทุกท่าน เราเคยคิดมุกกลับเสียด้วยซ้ำไปว่าลองปรับรัฐธรรมนูญโดยใช้หลักการตีความเคร่งครัดซึ่งจะตรงกับที่ท่านอาจารย์เกษัญพูดทุกประการเลย ลองสมมติว่าประชาชนเข้าใจแค่นี้ว่าพิจารณาให้ความเห็นชอบ คือเห็นชอบอย่างเดียว ทำอย่างอื่นไม่ได้ คนอื่นต้องเป็นคนขงมาอย่างเดียวทั้งหมด มาตรา ๑๕๙ แต่ต้องไม่ได้เลย มาตรา ๘๘ แต่ต้องไม่ได้เลย ต้องยกมาทั้งหมด ในมาตรา ๘๘ ในมาตรา ๑๕๙ แล้วก็มาตรา ๒๗๒ ต้องยกมาด้วย มาตรา ๑๕๙ ก็ ส.ส. ทั้งหมด ๕ เปอร์เซ็นต์ รับรอง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ เสนอชื่อ ย้ายเวทีย่อยๆ ทีความเคร่งครัดเลยอย่างอื่นไม่ยุ่ง ก็เอามาตรา ๑๕๙ เปลี่ยนจากสภาผู้แทนราษฎรเป็นรัฐสภา คณะเนนเสียงก็กึ่งหนึ่งเหมือนกัน เพราะไม่แตะมาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๕๙ ใช้กึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร พอย้ายมารัฐสภาก็เป็นกึ่งหนึ่งของรัฐสภา ตรงนี้ก็พอไปได้ แต่สมมติไม่ผ่าน มาตรา ๒๗๒ เดิมบอกให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นคนมาขออนุญาตรัฐสภาเพื่อขอยกเว้นแล้ว ตรงนี้ท่านจะเริ่มเห็นความแปลกประหลาดจะเริ่มเกิดขึ้นแล้ว รัฐสภาเป็นคนไม่ผ่าน สภาผู้แทนราษฎรจะเป็นคนมาขออนุญาตกับรัฐสภา ก็รัฐสภาเป็นคนลงมติไม่ผ่านเอง แต่คุณต้องมาขออนุญาตรัฐสภาใหม่อีกรอบหนึ่งเพื่อขอยกเว้น ของเดิมที่ออกแบบไว้อย่างนี้ผมเข้าใจว่าส่วนหนึ่งมาจากหลักคิดเรื่องของการตรวจสอบและถ่วงดุลว่ากิจกรรมทั้งหมดไปเกิดขึ้นในสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎรทำกิจกรรมแล้วไม่ประสบความสำเร็จจะขอยกเว้นการใช้รัฐธรรมนูญในบทหลักคือ มาตรา ๘๘ กับมาตรา ๑๕๙ ท่านก็มาขออนุญาตต่อรัฐสภาให้รัฐสภาเป็นคนตรวจสอบว่าสมควรอนุญาตหรือไม่อนุญาต แล้วต้องได้เสียงข้างมากพิเศษคือ ๒ ใน ๓ อนุญาตแล้วคุณค่อยเอาใบอนุญาตนั้นถือกลับไปสภาของคุณ คือในสภาผู้แทนราษฎร แต่พอคำถามพ่วงบอกว่าให้ทั้งหมดมาทำในที่ประชุมรัฐสภา แล้วเราตีความแบบเคร่งครัด อย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาเห็นชอบนายกรัฐมนตรืห้ามแก้ ห้ามแตะ เปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้เลย ท่านก็จะเห็นภาพว่ารัฐสภาเป็นคนอนุญาตตัวเองที่ไม่อนุญาตในรอบที่ ๑ ไว้ กลายเป็นรัฐสภาเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับมติที่คุณจะลงในรอบที่ ๑ เอง เพราะฉะนั้นถ้ารัฐสภาตั้งใจจะให้เกิดอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น รัฐสภาสามารถกำหนดทิศทางของมติที่จะเกิดในรอบแรกเพื่อให้นำไปสู่ในรอบถัด ๆ ไปได้ เพราะที่สุดท้ายจะเป็นคนอนุญาตให้ทำต่อในรอบที่ ๒ ท่านว่าประหลาดไหมครับ แต่ถ้าเราจะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๓/๒

ตีความโดยเคร่งครัดว่าเรื่องพวกนี้เกินเลย ไปแก้ไม่ได้เพราะเกินเลยจากคำถามพ่วง ก็ต้องแก้
อย่างนี้ แล้วเราก็ต้องยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นอย่างนี้ว่ารัฐสภาเป็นคนลงมติในรอบที่ ๑ และรัฐสภา
จะเป็นคนอนุญาตให้ทำกิจกรรมต่อ ให้เล่นเกมนี้ต่อในรอบที่ ๒ รอบที่ ๓ หรือไม่ เป็นการที่ซ่อน
อะไรบางอย่างบางอย่างให้รัฐสภาด้วยเข้าไป ซึ่งผมกลับมามองว่าอย่างนี้จะเกิดผลประหลาด
ถ้าเราตีความในลักษณะเช่นนั้น สำหรับ CD ผมก็พอทราบมีคนพูดถึง CD ผมค่อนข้างเยอะ
ก็ต้องกราบเรียนว่าในขณะที่เหมือนวันนี้ ตอนนั้นเราต่างคนต่างทำหน้าที่ กรธ. แม้ว่าเราจะไป
เวทีเดียวกัน กรธ. ก็ไปชี้แจงในส่วนของ กรธ. ผมก็มีหน้าที่ชี้แจงในประเด็นคำถาม แต่ไม่ใช่วันที่เรา
มาถกกว่าพอคำถามพ่วงผ่านนี้ ทางรัฐธรรมนูญออกมาถึงมีวันนี้ที่เราคิดไม่ถึงอีกเยอะมากเลย
เพราะฉะนั้นก็ต้องกราบเรียนว่าสิ่งที่คิดไม่ถึงนี้ไม่ได้แปลว่าคิดแล้วไม่พูด คิดแล้วไม่เอานะ
ก็ต้องกราบเรียนว่าก็เป็นข้อจำกัดบางอย่างที่มนุษย์ทุกคนเกิดขึ้นได้ทั้งหมดว่าพอเราไม่ลง
ไปนั่งโต๊ะหยิบปากกาที่จะมาเขียนอะไรบางอย่างบางอย่างที่เห็นจตุรัสละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ
ไม่เจอ ผมถึงได้ตั้งคำถามกับที่ประชุมไว้ล่วงหน้าว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เรามาช่วยกันคิดคือกลไก
คือส่วนหนึ่งของการนำไปสู่การให้ที่ประชุมรัฐสภาเห็นชอบไหม และกลไกรายละเอียดพวกนี้
คือส่วนประกอบหรือไม่ ถ้าเป็นส่วนประกอบก็ไม่น่าจะเป็นปัญหาหลักที่บอกว่าตอนนั้นทำไม
ท่านไม่พูดท่านจะใช้ก็เปอร์เซ็นต์ ตอนนั้นท่านทำไมไม่พูดว่าท่านจะมีส่วนร่วมในการเลือก
ก็ถ้าผมพูดด้วย ท่านว่าผมจะเจอข้อหาว่าผมเสนอมากกว่า ๑ ประเด็นใหม่ ท่านเห็นชอบหรือไม่
ให้ ส.ว. มีสิทธิเสนอและลงมติเห็นชอบนายกรัฐมนตรี ผมก็เจอข้อหาอีกว่าเสนอมากกว่า
๑ ประเด็น เป็นคำถามที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็กราบเรียนเพื่อขอความเห็นใจว่าการทำงาน
มีข้อจำกัดค่อนข้างเยอะ แต่วันนี้ก็ยินดีรับฟังคำแนะนำทุกอย่าง ข้อสังเกตทุกอย่าง แล้วเราก็นิติ
ที่จะกลับไปทบทวนอย่างที่ท่านอาจารย์เจษฎ์ว่าช่วยไปทบทวน ก็พยายามที่จะเก็บเกี่ยว แล้วผม
ก็กราบเรียนไปล่วงหน้าแล้วว่าต้องขอเวลาท่านอาจารย์มีชัย แล้วก็ท่าน กรธ. ว่าอาจจะต้องมี
รอบ ๒ รอบ ๓ ที่เราจะแลกเปลี่ยนกัน แต่ไม่ให้เกิน ๓๐ วัน เดี่ยวอาจารย์ทำงานไม่ทัน
ขอขอบคุณครับ

ประธาน : อย่าคิดว่าทบทวนเลย ฟังความคิดเห็นจากพวกเราไปแล้วก็ลองคุย ๆ
กันดูถ้าเผื่อมีอะไรจะมาบอกเพิ่มเติมก็ยินดี แต่ผมคิดว่าที่เราตั้งเป้าไว้ก็คือเราจะทำให้เสร็จ
ก่อนสิ้นเดือนนี้ เพราะว่าเราจะต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญภายในวันที่ ๗-๘ กันยายนนี้ เราก็จะส่ง
ราว ๆ สักไม่ช้ากว่าวันที่ ๕ กันยายน ก็เหลือวันเวลาไว้หน่อย ตอนนี้สำหรับที่ได้ชี้แจงวันนี้ผู้สื่อข่าว

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๓/๓

คงรออยู่ข้างหน้า ผมคิดว่าผมมอบให้ทางฝ่าย สนช. เป็นคนแถลงเอง จะมากน้อยอย่างไรก็แล้วแต่ แต่ว่าทาง กรธ. เวลาไปแถลงจะแถลงแต่เพียงว่าวันนี้เราได้รับฟังความคิดเห็นแล้ว แล้วเราก็จะเอาไปคิดต่อ จะไม่บอกเลยว่าแสดงความคิดเห็นว่าอย่างไร ท่านจะบอกมากน้อยเท่าไรแล้วแต่ท่าน เพราะคงจะซักเยอะ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : คงให้น้อยที่สุด เพราะว่ายังมีข้อสังเกตหลายประการ จาก กรธ. ซึ่งเราจะขออนุญาตไม่ทบทวนก็เปลี่ยนเป็นใครครวญอีกที

ประธาน : ลองคุยกัน ก็เอาให้ดีที่สุด

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ได้ครับ

นายสมชาย แสวงการ : ขออนุญาตท่านประธาน ผมกราบเรียนอย่างนี้ในฐานะที่ ทำหน้าที่เลขานุการและประสานงาน ก็เรียนตามตรงว่าคณะชุดนี้ท่านสุรชัยเป็นประธาน แล้วก็ ติดตามการร่างมาตั้งแต่ชุดอาจารย์วรศักดิ์ แล้วก็ชุดท่านอาจารย์มีชัยที่เราเคารพ เราก็อยากให้ รัฐธรรมนูญผ่านทั้ง ๒ ฉบับ แล้วก็อยากให้แก้ปัญหาประเทศได้ แม้ที่เราเดินทางออกไปใน สนช. และ สปท. ก็ต้องเรียนตามตรงว่าเราไม่มีหน้าที่ตอบแทน กรธ. เลยแม้แต่มาตราเดียว แต่พวกเรา ก็ได้ทำกันหลายคน ถ้าท่านอาจารย์ทราบ ทุกคนก็ช่วยที่จะให้ ๒๗๙ มาตราผ่าน และไม่ใช่ว่าหวังพึ่ง ประโยชน์ว่าคำถามพ่วงจะได้ผ่านไปด้วยหรอกครับ แต่หวังพึ่งให้บ้านเมืองเดินต่อไปได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ท่านรองประธานสุรชัย ในฐานะพวกเราพูดก็ต้องกราบเรียนตรง ๆ ว่าเป็นการ เสนอแม้กระทั่งบอกว่าให้ใช้ตามกลไกเก่าที่ใช้ ส.ส. ก่อน ก็เป็นความเห็นที่พวกเราพยายาม หาทางออกเท่านั้นเอง แต่จริง ๆ อยู่ที่ กรธ. ถ้าตีความอย่างเคร่งครัดอย่างหนึ่งอย่างใด อาจจะเหมือน อาจจะต่างกับสมาชิกซึ่งท่านประธานได้กรุณาบอกก็ดีแล้วเพราะว่าผมก็กังวล เพราะว่าสมาชิกท่านมีออกไปเดินสายแล้วไม่ได้อธิบายตรงกับที่ท่านรองประธานสุรชัยพูดก็มี ท่านก็มองว่าการให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรีซึ่งตรงกับมาตรา ๑๕๙ เป๊ะเลย พอเปลี่ยน มาตรา ๑๕๙ คือทำให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้ง เป็นนายกรัฐมนตรี ประเด็นนี้ตีความว่าการให้ความเห็นชอบนี้เริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการเสนอชื่อ อันนี้ขออนุญาต แต่ว่าถ้าเอาเข้าสภานี้จะเป็นความเห็นที่แตกต่างกันและจะเกิดปัญหา ก็จึงใช้ ที่ประชุมกรรมาธิการนำเสนอ ส่วนประเด็นที่เสนอว่าจะใช้ขั้นตอนที่เป็น ๒ ขั้วอย่างที่ว่ากันนี้ ก็คิดว่าเป็นทางออกของบ้านเมืองเท่านั้นเอง แต่ว่าถ้าไปตีความเคร่งครัดแบบไม่มีเลย หรือตีความ เคร่งครัดให้เอาแบบ ส.ว. เริ่มตั้งแต่ต้นผมว่าบ้านเมืองไปไม่ได้ อันนี้ก็เป็นเจตนาที่มาเสนอ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อย่างท่านรองประธานสุพจน์บอกเกินเลยหรือเปล่า ความจริงก็ไม่ได้เกินเลย เพียงแต่เสนอกลไก ซึ่งมีคำอธิบายของท่านประธานพรเพชรได้เสนอไป กกด. เราพูดถึงเรื่องกลไกต่าง ๆ ด้วย เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็ได้พูดคุยกันในที่ประชุมกรรมาธิการตลอดระยะเวลาเป็นปี เพียงแต่ว่า บางเรื่องเราไม่สามารถเอาไปพูดต่อสาธารณะได้ และบางเรื่องก็ไม่อยากพูดเพราะว่าเกรงว่าจะกระทบต่อการร่างของ กรธ. และเห็นร่างแล้วเราก็ไม่อาจวิจารณ์ไปทางอื่น ๒๗๙ มาตรา ก็มีคนเห็นด้วย เห็นต่างอยู่ ก็ไปในทางเดียวกันหมดคือทางบวก ก็กราบเรียนว่าทั้งหมดด้วยเจตนาที่จะให้บ้านเมืองเดินต่อไปได้ ผมเองเป็นคน raise ประเด็นแบบเดียวกับท่านประธานก็คือว่า ถ้ารัฐบาลมีเสียง ๑๒๖ เสียงสู้้อย่ามีเสียดีกว่า เพราะเดินเข้าตั้งแต่ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย ประจำปีก็ไปไม่ได้แล้ว โดนคว่ำ แกล้งนโยบายก็เสร็จแล้ว อันนี้บ้านเมืองก็ไม่สามารถปฏิรูปได้ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงในสิ่งที่พวกเรามองว่าเมื่อที่ประชุมรัฐสภามีความเห็นร่วมที่จะเห็นชอบด้วยก็ต้องรับตามเสียงกึ่งหนึ่งคือ ๓๗๖ เสียง ซึ่งรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก็ดี รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ก็ดี ก็พูดถึง ส.ส. อย่างเดียว อันนี้เป็นเรื่องใหม่ก็คือเรื่องรัฐสภา แต่ธรรมเนียมก็คือ ๓๗๖ เสียง คือกึ่งหนึ่งเหมือนกัน ส่วนถ้าใครจะเป็นนายกรัฐมนตรีคนในหรือคนนอกก็ตาม สมมุติเป็นคนในที่อยู่บัญชีพรรคด้วย มาหาเสียงกับ ส.ว. ๒๕๐ คนก็เป็นนายกรัฐมนตรีได้เหมือนกัน พรรคเล็ก ๆ อาจจะทำแบบนั้นด้วย แต่ถามว่าเขาจะอยู่ได้ ไม่ได้ เขาอาจจะไปตายเอาดาบหน้าก็ได้ อันนี้คือเงื่อนไขที่เป็นอยู่ ซึ่งก็อันตราย เพราะฉะนั้นจะเป็นบุคคลใน บุคคลนอก พวกเราคุยกันแล้วว่า แม้เราจะเปิดเงื่อนไขไว้ ๓๗๖ เสียงกึ่งหนึ่งนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่าคนที่จะเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องเป็นจะหาเสียงน้อยกว่า ๒๕๑ เสียงมาบวก อันนี้ได้คิดไปไกลกว่านั้นเหมือนกันว่า ถ้าหา ๒๕๑ เสียงมาไม่ได้นี่อย่าเป็นเลย เพราะบ้านเมืองเดินไม่ได้จริง ๆ ก็ต้องยุบสภากันต่อ แล้วก็อาจจะเกิดวิกฤติแบบที่ท่านรองประธานสุรัชย์ ผมตอนนั้นก็พยายามก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ ๒๒ พฤษภาคม ก็อาจจะเป็นประเด็นความเห็นที่ได้นำมาหารือ ก็กราบเรียนด้วยความเคารพว่า อยากเห็นช่องทางเดินหน้าไปด้วยกันทั้งหมดครับท่านประธาน

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : อาจารย์มีอะไรจะแนะนำ สั่งสอนพวกผมอีกไหมครับ
ประธาน : ไม่มีครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมจะได้นำคำแนะนำต่าง ๆ กลับไปใคร่ครวญ
ความคิดต่าง ๆ ที่เอามาเรียนรายงานให้ทาง กรธ. ได้รับทราบ ถ้าไม่มีผมจะขออนุญาต
กล่าวขอบคุณในตอนท้าย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๓/๕

ประธาน : เชิญครับ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ขออภัย ผมมีภารกิจต้องเดินทางไปจังหวัดสงขลา
เย็นนี้ ต้องขอขอบคุณท่านอาจารย์มีชัย ท่าน กรธ. ที่เคารพทุกท่านที่กรุณาให้โอกาสพวกเรา
มาชี้แจงแล้วก็คิดว่ากระบวนการในขั้นนี้คือกระบวนการของการปรับแก้รัฐธรรมนูญให้สอดคล้อง
กับประเด็นคำฟ่งเป็นกระบวนการภายใต้ความรับผิดชอบของ กรธ. แต่ว่าส่วนหนึ่ง สนช.
ก็จะต้องมีส่วนรับผิดชอบร่วมด้วย ผมคิดว่าถ้าร่างรัฐธรรมนูญภายหลังการปรับปรุงแก้ไขที่จะส่งไป
ศาลรัฐธรรมนูญในต้นเดือนกันยายนนั้นเป็นร่างรัฐธรรมนูญที่เราทั้ง ๒ ฝ่ายต่างผ่านความเห็นชอบ
ด้วยกันแล้วนี้ คิดว่าถ้าไม่มีคำชี้แจงในลักษณะที่แตกต่างกัน หลังจากนี้ กรธ. ได้ส่งไปยัง
ศาลรัฐธรรมนูญแล้ว แล้ว สนช. อย่างที่อาจารย์ได้กล่าวนำไปแล้วว่า ศาลคงมีหนังสือสอบถามแล้ว
ให้ สนช. แสดงความคิดเห็นไปด้วย ถ้าเราไปในทิศทางเดียวกันก็คงไม่มีประเด็นอะไรที่จะนำไปสู่
ข้อวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมากนัก ก็จะทำให้ภาพที่ออกมาดูสวยงามในทัศนะของผม ก็กราบ
เรียนว่าทั้งหมดที่เราคิดและเอามานำเรียนให้ท่านอาจารย์แล้วก็ท่าน กรธ. ทุกท่านได้รับทราบนี้
เป็นความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมุ่งไปที่ผลประโยชน์ของประเทศชาติในช่วงเปลี่ยนผ่าน
ประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นของการทำให้เกิดการปฏิรูปประเทศอย่างจริงจังให้ได้ ผมกราบเรียน
ว่าพวกเราคงทราบดีว่าการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวนี้ไม่สามารถกระทำให้เป็นผลสำเร็จได้ ผมเชื่อว่า
ปัญหาต่าง ๆ แล้วก็วัฏจักรทางการเมืองกลับมาสู่ที่เดิมอย่างแน่นอน แล้วเมื่อนั้นเราอย่าหวังว่า
โอกาสที่จะให้พวกเราได้มีโอกาสทำงานให้กับบ้านเมืองอย่างเช่นนี้จะยังมีอีก ผมเชื่อว่ายากแล้ว
ทุกคนก็เหนื่อยมาก โดยเฉพาะท่านอาจารย์มีชัยนี้ผมทราบว่าท่านเหนื่อยมากจนกระทั่งเอา
สุขภาพเข้าแล็ก ๒ ปีกว่า พวกเราทุกคนทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยทั้งหมด เพราะฉะนั้นก็อยู่ที่ว่าเรา
บนความเห็นที่ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างกันในกระบวนการสำคัญตรงนี้ที่จะเป็นกลไกของการ
ผลิตกฎหมายให้กับบ้านเมืองผ่านรัฐธรรมนูญ ผมกราบเรียนอย่างนี้ เอาเป้าหมายเป็นตัวตั้ง แม้ว่า
อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างในส่วนของ สนช. ไม่สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ เราช่วยกันคิดได้ไหม เรา
ช่วยกันออกแบบได้ไหม เมื่อเรามีเป้าหมายอย่างเดียวกันแล้ว ตรงกันแล้ว ผมก็ไม่ได้กราบเรียนว่าสิ่ง
ที่ผมนำเสนอวันนี้สมบูรณ์ถูกต้องดีแล้วร้อยเปอร์เซ็นต์ ผมจึงได้ขออนุญาตไว้ล่วงหน้าว่าขออนุญาต
ว่ามีรอบ ๒ รอบ ๓ ที่จะกลับมาปรึกษาหารือกันอีก ขอให้เป็นเรื่องที่ว่าเราช่วยกันคิด ช่วยกันทำ
ช่วยกันตกแต่ง แล้วก็ให้สิ่งที่ดีที่สุดกับประเทศของเรา เพื่อไปสู่เป้าหมายของการว่า ๕ ปีแรกทำ
อย่างไรช่วยกันปฏิรูปประเทศให้สำเร็จเท่านั้นเอง-----

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๓/๖

แล้วถ้าเรามีจุดร่วมในการคิดอย่างนี้ สิ่งที่แตกต่างกันในรายละเอียดผมว่าเราคงช่วยกันตกแต่งได้ เพื่อไปสู่เป้าหมายอย่างที่กราบเรียน ก็ขออนุญาต แล้วก็ขอเรียนว่าสิ่งที่ท่านอาจารย์และท่าน กรธ. แต่ละท่านได้กรุณาตั้งข้อสังเกตหรือให้คำแนะนำนี้ผมจดไว้หมดเลย แล้วผมก็จะกลับไปปรึกษาหารือในส่วนของผมอีกครั้งหนึ่ง แล้วถ้า กรธ. คิดว่าอยากให้พวกเราพบอีกครั้งเมื่อไร ก็รบกวนอาจารย์สั่งการได้เลย เช่นเดียวกันถ้าเราปรึกษาเสร็จแล้วเราคิดว่าเราพร้อมแล้ว และมีอะไรที่จะมาเพิ่มเติมให้ท่านอาจารย์ได้รับทราบ ผมก็จะขออนุญาตประสานขอเวลานัด กับท่านอาจารย์อีกครั้งหนึ่ง ตอนนี้ทราบแล้วว่าอาจารย์อยากให้เสร็จภายในสิ้นเดือนนี้ สุดท้ายกราบขอบพระคุณทุกท่านอีกครั้งครับ

ประธาน : เราเป้าหมายตรงกัน คืออยากให้ประเทศเดินไปข้างหน้า แต่บางที อาจจะต้องแบ่งหน้าที่กันทำ ใครทำส่วนไหนได้ก็ทำ หนุนเสริมซึ่งกันและกัน ขอบพระคุณมากครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบพระคุณอาจารย์ครับ พวกผมลาเลย เรื่องแถลงข่าว คงจะแถลงให้น้อยที่สุด ถ้าเอาตัวไม่รอดก็จะบอกว่าให้มาถามอาจารย์มีชัย

ประธาน : อย่าให้มาถามผม เพราะทางเราจะปฏิเสธ เราจะบอกว่าเรารับฟังแล้ว โดยมารยาทเราจะไม่บอก ขอบพระคุณมากครับ

คุณภักดิ์วันที่ ๒๐ กันยายน ว่างไหม มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อยากให้ไปพูดเรื่องรัฐธรรมนูญส่งผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร ให้กับนิสิตปริญญาโท ปริญญาเอกฟัง คุณเป็นคนติดต่อเรื่องนี้มาตั้งแต่แรก รู้เรื่องดีช่วยไปหน่อย เขามีชื่อผู้ติดต่อ ก็ไปด้วยกัน

เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน แล้วจะกระทบเป็นวงกว้างในทางการเมือง และในทางการต่อต้านพวกเราไม่ควรพูดเรื่องนี้กับใครเลยไม่ว่าในฐานะใด ๆ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องที่ สนช. เขามาชี้แจง ถ้าใครถามว่า สนช. มาชี้แจงอย่างไร กรุณาบอกให้ไปถาม สนช. ของเรานี้เรารับฟัง แล้วเราก็จะเอามาประกอบการพิจารณา แต่ว่าเรายังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เพราะฉะนั้นรอให้แล้วเสร็จก่อนแล้วค่อยนั้น อย่าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ อย่าไปแสดงความคิดเห็น อย่าไปอะไรเป็นอันขาด เพราะว่าถ้าเราบอกเขาว่าเขามาพูดว่าอย่างไร เขาจะถามต่อไปว่า แล้วคุณเห็นอย่างไร เอาสำนึกเป็นความรู้ไหน ๆ เป็นอาจารย์แล้ว เขาจะมีวิธีของเขาจนคุณหลุด ออกมาจนได้ แล้วจะกลายเป็นความคิดของ กรธ. เพราะว่าเขาพยายามจะจับโยง กรธ. อยู่แล้ว

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

อุทัยวรรณ ๓/๗

เราจะพลอยบาปเคราะห์ที่ไปเสียเปล่า ๆ เพราะฉะนั้นเราต้องใจแข็งเรื่องนี้ กรุณาใจแข็ง อย่าไปเชื่อว่าเราบอกความลับให้เขาฟังแล้วเขาจะให้ favor ไม่ทรอก ผู้สื่อข่าวเขาก็เหมือนกับเรานั้นแหละ ใครที่ไม่เคารถต่อหน้าที่ตัวเองเขาก็ถูกลงอยู่ในใจ เขาไม่ได้ยกย่องทรอก แต่เขาก็อาจจะยกยอปอขึ้นว่าคนนี่ดีนะ แต่ว่าจริง ๆ เขาก็ถูกลงอยู่ในใจ ฉะนั้นช่วยกรุณา คือไม่ได้ให้เก็บเป็นความลับ เพียงแต่อย่าไปเอาเรื่องของคนอื่นเขาอธิบายไปพูด ให้เขาพูดของเขาเอง ใครถามว่าอย่างไรก็บอกว่าไปถามเขาเองก็แล้วกัน เพราะว่าผมก็ไม่ค่อยแน่ใจว่าสิ่งที่เขาคิดนี้ตรงตามคำถามพ่วงหรือเปล่า พวกเราเห็นกันว่าอย่างไรว่าตรงหรือไม่ตรง เชิญครับ

- ๔/๑

นายอัชพร จารุจินดา : คงต้องถือหลักที่ท่านประธานได้กรุณาชี้แจงกับเขาให้เขาทราบ มันก็เสนอต่อประชาชนให้ความเห็นชอบทั้ง ๒ อันนั้นแหละ เพราะฉะนั้นบทบัญญัติใด ในรัฐธรรมนูญเขียนไว้อย่างไรประชาชนก็เห็นอยู่อย่างที่แจ่มชัดว่า แล้วประชาชนก็อ่านและเวลาเรา อธิบายก็อธิบายไปตามนี้ก็ต้องเชื่อว่าประชาชนเขาลงมติเห็นชอบตามกระบวนการที่เขียนไว้ ส่วนคำถามพ่วงคงจะต้องจำกัดมีบอกกับประชาชนไว้แค่นั้นมันก็ต้องแค่นั้นตามที่ปรากฏ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เสนอในกระบวนการเรื่องการเลือกนายกมมันมีอยู่ ๔ ขั้นตอนที่ท่านประธาน ได้กรุณายกขึ้นมา เมื่ออันนี้พูดถึงขั้นตอน ๑ กับขั้นตอนสุดท้ายเท่านั้นเอง มันก็ต้องเข้าใจว่าสิ่งที่ เผยแพร่ไปต่อประชาชนที่เขาลงมติคือตรงนั้นเท่านั้น คงจะขยายความลงไปถึงกลไกอื่นคงไม่ได้ เพราะไม่อย่างนั้นแล้วมันจะต้องกลับไปแก้หลักการในเนื้อหาของเดิมเกือบหมดในเรื่องนี้ เพราะกระบวนการเสนอชื่อของวุฒิสภายังไม่เคยมีเขียนก็ต้องเขียนขึ้นไว้

ประธาน : ที่ผ่านมามีในอดีตนี้มันเคยมีการเอา ส.ว. ที่มาจากการแต่งตั้งไปประชุม ร่วมถึงขนาดว่าเวลาจะอภิปรายไม่ไว้วางใจให้ทำในที่ประชุมร่วม แต่เวลาเขาเขียนก็จะเขียนเลยว่า ไม่มีสิทธิไปเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ คือโดยหลักแล้วเรื่องทั้งหลายทั้งปวงถ้ามันเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองโดยแท้มันต้องริเริ่มมาจากสภาผู้แทนราษฎร ส.ว. ที่ไปก็เป็นได้แค่เพียง พี่เลี้ยงคอยประคับประคองไม่ให้เกิดการรังแกใครกันชั่วครั้งชั่วคราว ถือเป็นหลักที่จะเอา สิทธิเท่าเทียมกันคงไม่ได้ เพราะว่ามันถูกสร้างขึ้นมามาเพื่อทำหน้าที่คนละอย่าง โดยทางหลักการ มันจะไปไม่ได้ แล้วในทางปฏิบัติก็จะอันตรายเดี๋ยวคนก็จะนึกว่ามี ๒๕๐ เสียงอยู่ในมือแล้วบวกอีก ๑๒๖ เสียง เป็นง่าย ๆ มันไม่ใช่อย่างนั้น แต่ว่าที่เขาพูดมันก็มีประเด็นอันหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับตอนเข้าชื่อกันมาขอยกเว้นเดิมนั้นเราคุยกันเราไม่แก้เลย เราถือว่าจริง ๆ โดยความพึงพอใจ เขาพึงพอใจที่เราบอกว่าถ้าคุณคิดว่าทำไม่ได้ ส.ส. ก็เข้าชื่อกันมา ทีนี้ที่เขาพูดมันก็ประหลาด ตรงที่ว่าสิ่งที่มันทำให้เกิดขึ้นไม่ได้เพราะ ส.ว. ไปร่วมกับเขา แล้วถึงตอนเข้าชื่อขอยกเว้นทำไม่ได้ให้ ส.ว. มาเข้าชื่อยกเว้นด้วยแล้วเราจะตอบเขาว่าอย่างไร ที่เราไม่ให้ ส.ว. ไปเข้าชื่อร่วมยกเว้นด้วย เพราะเหตุที่ว่า การจะขอยกเว้นเพื่อไม่ใช่บัญชีรายชื่อจากพรรคการเมืองมันต้องคิดอ่าน เห็นดีเห็นงามมาจากในสภาผู้แทนราษฎร แต่เราให้มาเสนอในที่ประชุมร่วมเพราะนี่เป็นการยกเว้น รัฐธรรมนูญมันต้องทำในที่ประชุมร่วม เพราะฉะนั้นที่ประชุมร่วมก็มีสิทธิที่จะลงคะแนนเห็นยกเว้น หรือไม่ยกเว้น แต่ไม่มีสิทธิไปริเริ่มเหมือนกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส.ส. ฝ่ายเดียวเสนอแก้ได้ ส.ส. กับ ส.ว. เสนอแก้ได้ แต่ ส.ว. ฝ่ายเดียวเสนอแก้ไม่ได้ ถูกไหมอย่างนี้ใช้ไหมที่เขียนมา ไม่เคยเลยที่

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

จะให้ ส.ว. ฝ่ายเดียวไปเสนอแก่ แม่ ส.ว. จะมาจากการเลือกตั้งก็ไม่เคยให้ ส.ว. ฝ่ายเดียวเสนอแก่
รอเขาอีกสัก ๒-๓ วันพอมีเวลาจะได้ฟังเขา ดีไหมครับพอเราทำเสร็จจะได้ส่งให้เขาดู วันนี้วันศุกร์
ใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ลองให้ฝ่ายเลขาฯร่างตามที่ทางคณะ สนช. เสนอ
ลองร่างมาให้ดูนิดหนึ่งดีไหมว่า concept เหนือพร่างออกมาแล้วมันจะเป็นอย่างไร ลองดูหน้านิดหนึ่ง

ประธาน : ระวังผลหลุดออกไป แต่สิ่งที่เขาคิดคือเขาคิดถึงความเหมาะสม
ความสมควร แต่ไม่ได้มองในแง่ที่ว่าคำถามพ่วงมันระบุไว้อย่างไร ยกตัวอย่างเช่นที่เขาบอกว่า
ประชุมครั้งแรก ส.ส. ว่ากันไป ถ้าไม่ได้แล้วจึงค่อยมาเรียกประชุม ส.ว. ด้วย ก็จะขัดกับคำถามพ่วง
เพราะคำถามพ่วงบอกว่าตั้งแต่แรกต้องทำในที่ประชุมร่วมกัน เพราะฉะนั้นมันไม่มีข้อยกเว้น
อย่างนั้นหรอก ตอนนั้นบอกไม่เชื่อว่าถามคำถามตรงไปตรงมาจะปฏิรูปก่อนหรือเลือกตั้งก่อน ก็ปี
ถ้าตั้งคำถามนั้นจะผ่านท่วมท้นกว่านี้ ดีไม่ดีจะได้คะแนนมากกว่ารัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เท่าที่เขามาบอกรับฟังนี้มันเกินไปเยอะเลย ผมพยายามอ่าน
ใจศาลรัฐธรรมนูญผมบอกได้เลยว่าไม่ผ่านแน่นอน เพราะว่าถ้าเราดูองค์ประกอบศาลรัฐธรรมนูญ
ตอนนี้มันจะมาจากศาลยุติธรรม ๕ คน มาจากกฎหมายมหาชน ๔ คน เราเห็นแล้วสัดส่วน
ต่างกันเลย แล้วก็โดยมากที่มาจากศาลยุติธรรมจะค่อนข้างอนุรักษ์นิยม จะตีความตามตัวอักษร
เป๊ะเลยเท่าที่ประสบการณ์ของผม เพราะฉะนั้นถ้าเอาตามเขามันไม่ผ่านแน่นอนให้ผมอ่านใจนะ
แล้วก็มันจะเป็นการตีความเกินเลยไปจากที่ถามเยอะมากเลย เพราะคำว่าความเห็นชอบนี้ก็ชัดเจน
อยู่แล้วมันไม่มีอย่างอื่นมาเจือปนเลย ล้วน ๆ เพราะฉะนั้นถ้าเราไปตามใจเขาแล้วเราจะไม่มี
ความชอบธรรมเลย ผมว่าผลกระทบที่จะมาถึง กรธ. เยอะมากเลยถ้าศาลรัฐธรรมนูญเขาปฏิเสธมา
นี่เราอุตส่าห์ทำมาแทบตายแล้วมาตกม้าตายตอนหลัง นี่ผมมองในแง่ทางด้านทั่ว ๆ ไป เขาจะมอง
ว่าเรานี้ไปตามใจเขามากเกินไป ถ้าเขาสามารถปรับลดลงมาได้อีกสักหน่อยแล้วพอไปได้ก็ให้เขาไป
อธิบายให้ศาลรัฐธรรมนูญฟังก็อาจจะฟัง แต่ว่าถ้าตามที่เขาเสนอมาผมว่าไม่ผ่านแน่นอนครับ

ประธาน : เราฟังแล้วเราต้องกลับมาคิดของเราเขียนตามที่เราคิดว่ามันต้องเป็น
อย่างนั้น เพื่อว่าถ้าศาลรัฐธรรมนูญจะบอกให้เขาแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไรเราจะได้รับมันได้ด้วย
ความอุ่นใจว่าเราก็คิดดีแล้วแต่ว่ามันไม่ตรงใจที่เราคิดก็ยอมได้ แต่ถ้าเราไปทำเพื่อตามใจคนอื่น
แล้วจะมาเสียใจทีหลังว่ารู้อย่างนี้ไม่เอาก็ดี วิธีที่จะทำได้ก็คืออย่างที่บอกกับเขานั้นแหละคือช่วยกัน
คือเราก็กทำไปตามที่เราว่า แล้วเขาก็ทำคำประท้วงเข้าไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ อธิบายเลยว่า

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

จริง ๆ มันมีความหมายว่าอย่างไรเพราะฉะนั้นถ้าศาลรัฐธรรมนูญบอก เออจริง ส่งกลับมาถ้าอย่างนั้นเราก็ร่างให้เราก็ปลอดภัย ไม่อย่างนั้นมันจะเท่ากับเราไปโดนเขาเหยียบเสียก่อน ความน่าเชื่อถือมันจะหมดไป คือได้อย่างที่เขาอยากได้มันก็คงดี แต่ว่าก็ไม่ได้ไปถามเขามันจะมาอยากตอนนี้นคงไม่ได้ ตอนนี้นะเราก็คิดว่าใครวันไหน

นายนาถะ ดวงวิชัย : วันที่ ๓๑ ครับ เชิญทาง กสม. มาชี้แจงครับ

ประธาน : แล้วอาทิตย์หน้าเราจะทำอะไรไหม

นายอัชพร จารุจินดา : ตัวร่างก็คงจะต้องมาดูอีกทีใช้ใหม่ครับ ที่เคยดูกันไว้ที่นี้ตอนส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญคงจะต้องมีหนังสือชี้แจงอธิบายด้วย

ประธาน : โน้ตไว้บ้างหรือเปล่า

นายอัชพร จารุจินดา : อันนี้ให้ฝ่ายเลขานุการทำให้แล้วจะมาดูกันในที่นี้หรืออาจารย์จะดูเอง

ประธาน : มาช่วยกันดูหน่อยว่าถูกต้องหรือเปล่าที่เราพูดว่าทำไมปัญหาที่เขาถกเถียงโต้แย้งเราล้วนแต่พูดไว้แล้วทั้งนั้น เพราะเราต้องอธิบายว่าที่เราเขียนอย่างนี้เพราะอย่างนี้เขียนอย่างนี้เพราะอย่างนี้ วันก่อนนี่ที่ผมเอาขึ้นจอบั๊วครั้งสุดท้ายที่เอาคำถามพ่วงขึ้นก่อน ไปแก้พรรคแรกภายหลังการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๖๘ มันจะซ้อนกับพรรคสอง แก้เป็นว่า นับแต่วันที่รัฐสภาชุดแรกภายหลังวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ หรือประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ใช้คำว่าอะไรภายหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จะได้ไม่ต้องไปอิงกับมาตรา ๒๖๘ เพราะเขามีเวลาตายตัวพรรคสองมันจะอิงกับมาตรา ๒๖๘ คือเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกเท่านั้น เราเข้าใจตรงกันหรือเปล่าตรงมาตรา ๒๗๒ ของเราว่าเราใช้แต่เฉพาะกับการเลือกตั้งมาตรา ๒๖๘ อยู่ยาวเท่าไรก็เท่านั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ถ้อยคำมันอาจตีความไปได้ ๒ อย่าง อย่างแรกก็คล้าย ๆ กับที่ท่านปรกรณ์พูดคร่าวก่อนว่าอันนี้เฉพาะการโหวตครั้งแรก แต่ที่นี้ถ้อยคำวาระแรกมันเหมือนกับวาระของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ ๔ ปี มันไปได้ทั้ง ๒ ทาง

ประธาน : คือถ้านึกถึงเหตุผลที่ว่าครั้งแรกมันเลือกไม่ได้ แล้วก็ให้ยกเว้น แล้วครั้งที่ ๒ เลือกไม่ได้แล้วไม่ให้ยกเว้น มันก็สภาเดียวกันมันจะเกิดปัญหา เพราะฉะนั้นเราถึงจะตีความว่าเป็นการเลือกตั้งมาตรา ๒๖๘ คือการเลือกตั้งครั้งแรก แล้วมันอยู่เท่าไรก็เท่านั้น เพราะยาวสุดก็คือ ๔ ปี แต่มันอาจจะแก้ ๒-๓ ปีแล้วถูกยุบก็จบไปเลือกตั้งมาใหม่ คราวนี้จะไม่ใช้เลือกตั้งตามมาตรา ๒๖๘ แล้วจะเป็นการเลือกตั้งตามโน้มนมาตราอะไรโน้มน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

พรเทพ ๔/๔

เลขานุการ (นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง) : กรณีว่าถ้ายังอยู่ใน ส.ส. สมัยแรก แต่เปลี่ยนนายกฯ เหมือนตอนคุณสมัครเปลี่ยนเป็นคุณสมชาย นั่นก็ไม่ได้ยุบสภา อันนั้นยังจะใช้พรรคสองได้หรือเปล่าครับ

ประธาน : ใช้ได้สิก็เป็นสภาที่มาจากมาตรา ๒๖๘ แต่ว่ายาวที่สุดมันก็ไม่เกิน ๔ ปี ถ้าเราแก้อย่างที่เขาวางได้ตรงนี้เราก็แก้หน่อยหนึ่งเหมือนกัน ๒-๓ คำ แต่เราแก้ไม่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ลองให้ฝ่ายเลขฯ สรุปที่ทาง สนช. มาเสนอวันนี้ ลองสรุปหรือถอดเทปอะไรมานั่งวิเคราะห์ละเอียด ๆ ดูกี๋

ประธาน : ถ้าสรุปตามเขามาตรา ๑๗๒ เราต้องยกเลิกเลย เพราะเขาบอกว่า ประชุมรัฐสภาครั้งแรก ส.ส. เท่านั้นเสนอชื่อตามมาตรา ๑๕๙ ถ้าไม่ได้ก็เชิญมาประชุมร่วม

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผมว่าให้เขาสรุปมาให้เราตีใหม่ให้เป็น version เขาเลย ถ้าเราสรุปเองบางที่เขาพูด ๒ ครั้งมันอาจจะไม่ตรงทีเดียวฟังดูนี้ ถ้าเขาสรุปมาให้มาพูดให้เราฟังเราจะได้ version แท้ ๆ ของเขาเลยดีกว่าเรามาสรุปเองเอง

ประธาน : อันนี้เราสรุปเพื่อใช้ของเราเองไม่ได้เอาไปแถลง

นายภัทระ คำพิทักษ์ : เราจะฟังแต่จาก สนช. หรือครับ สปท. เราควรจะฟังไหม ไม่ต้องใช้ไหมครับ

ประธาน : เพราะ สปท. เป็นอุปกรณ์ที่เสนอผ่าน สนช. ถึง สปท. จะคิดอย่างไร ตอน สนช. โหวตไม่รู้ สนช. คิดอย่างไร เพราะฉะนั้นต้องเอา สนช. คิด ส่วนวิธีคิดเขาจะไปถามจาก สปท. ก็เรื่องของเขา แต่ถ้าขึ้นเราไปถาม สปท. ด้วยแล้วเกิด สปท. กับ สนช. ไม่ตรงกัน ทีนี้เราว่า

นายภัทระ คำพิทักษ์ : คือใจผมคิดว่ามันมี ๒ ประเด็น ประเด็นแรกคือเรื่องตัวบท ผมคิดว่าถ้าดูจากเอกสารของ สนช. ที่ไปชี้แจงผมคิดว่าคำชี้แจงของเขาที่บอกว่าเนื่องจากเราได้มา ซึ่งนายกรัฐมนตรีตามประเด็นคำถามพ่วงรัฐสภาต้องให้ความเห็นชอบบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งอาจจะบุคคลที่สังกัดพรรคการเมืองหรือไม่สังกัดพรรคการเมืองก็ได้ ทั้งนี้ยอมเป็นไปตามที่ ร่างรัฐธรรมนูญกำหนด คืออันนี้เป็นสิ่งที่เขาตอบประชาชนแล้วมันคาอยู่คือว่าเป็นไปตามที่ ร่างรัฐธรรมนูญกำหนด เขาไม่ยอมบอกรายละเอียดมากกว่านั้น พอมาวันนี้เขามาเพิ่มรายละเอียดที่เขาคิดว่ามันควรจะเป็น ซึ่งผมคิดว่าเราก็เอาแค่นี้คือว่าเป็นไปตามที่ร่างรัฐธรรมนูญกำหนด ทีนี้ กำหนดอย่างไรเราก็อยากให้มีแคบและปลอดภัยที่สุด เนื่องจากที่ท่านสุพจน์และท่านอื่นได้ ประเมินนี้ ทีนี้อันที่ ๒ ก็คือว่าผมคิดว่านอกจากเรื่องตัวบทอย่างที่มีมันควรจะเป็นแล้วการพิจารณา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๔/๕

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ว่าจะเป็นทางไหนได้บ้างเหมือนเรื่องวาระแรกหรืออะไรพวกนี้นะครับ ผมว่ามันก็ต้องคำนึงถึงสถานการณ์การเมืองที่คาดว่าจะเป็นไปได้ ไม่ใช่จากพรรคโน้นพรรคนี้นะ แต่หมายความว่าเกิดสถานการณ์มันเป็นอย่างนี้มันจะมีทางตันไปทางไหนไหม รู้ช่ายรูชวาเป็นอย่างไร ผมคิดว่าอันนั้นมันต้องเอามาประกอบการพิจารณาด้วยเหมือนกัน ซึ่งอาจจะเป็นประเด็นรองลงไป ผมคิดว่าเวลาเราทำความเข้าใจเรื่องพวกนี้ต้องละเอียดนิดหนึ่งเหมือนกัน เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมันพาเราไปทางยี่ห้อ รัฐธรรมนูญยังไม่ทันได้ใช้เลยหงายเง่งกันไปแล้วมันจะเป็นปัญหา

- ๕/๑

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เราถึงต้องยึดอยู่กับถ้อยคำที่ใช้เป็นเกณฑ์ ไม่มากไม่น้อยไปกว่านั้น
เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เรียนหรือว่าเมื่อที่ท่านประธาน
ได้ให้เขาไปใคร่ครวญเสียใหม่นี้ ที่นี้เขาก็บอกว่าเขาอาจจะกลับมารอบ ๒ รอบ ๓ เขาก็พูดเพื่อ
ของเขาไว้ ที่นี้ผมก็เลยเรียนเหมือนกับเชิงหรือว่าถ้าหากว่าปล่อยให้มันยืดยาวไปเรื่อย ๆ กับให้เขา
ได้มาบอกเราและสาธารณชนก็รู้ว่าเรารับคำชี้แจงเขาแล้วเสร็จสิ้นเสียวันอังคารหน้าอย่างนี้
สมมุตินะครับ แล้วก็ก็เป็นเรื่องของเรแล้วที่จะว่ากันอย่างไร แล้วก็เราจะส่งศาลรัฐธรรมนูญ วันที่ ๔
วันที่ ๕ ก็เรื่องของเรแล้ว กลับปล่อยให้เขามา ๆ ไป ๆ อย่างนี้จนกระทั่งไปถึงปลายสัปดาห์หน้า
กระแสสังคม ความคิดเห็น และฝ่ายการเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกนี้ท่านประธานคิดว่าอันไหน
จะปลอดภัยกับเรามากกว่าครับ ผมเองคิดว่าถ้ายังปล่อยยืดยาวไป มันเหมือนกับวันนี้มาแล้ว
พวกคุณคุยกันยังไม่ตกผลึกอะไรนี้ และฝ่ายโน้นก็ไปให้ข่าวว่าจะต้องไปคิดทบทวนอีก
อะไรต่าง ๆ นานา แล้วก็มารอบ ๒ สมมุติว่าวันอังคารก็ยังไม่จบแล้วไปทบทวนใหม่อีก พอเวลา
มันยืดอย่างนี้ผมคิดว่ากระแส ซึ่งเวลานี้เริ่มเกิดมีกระแสแล้วที่ว่าพวกนี้ต้องหาวิธีหมกเม็ดโน่นนั่นนี่
ใช่ไหม ผมมองว่าอาจจะไม่เป็นคุณกับเราในความหมายว่าเราเป็นหนังหน้าไฟ เพราะหน้าที่เรา
เป็นคนร่างใช่ไหม เขาเป็นคน request มาเฉย ๆ ก็เลยเรียนหรือท่านประธานว่าท่านจะเห็น
เป็นอย่างไร สมมุติท่านประธานเห็นว่าเราไม่น่าจะปล่อยให้อยืดยาวมากนัก ก็คือว่าเราจะส่งวันไหน
วันที่ ๕ ก็เรื่องของเร แต่ที่เราฟังคุณจบแล้วนี้เราชัดเจนแล้ว เรารู้เรื่องแล้วคุณพูดว่าอะไร
ภายในวันจันทร์ วันอังคารนะครับ และที่เหลือเราก็จะใช้เวลากับเรื่องของเราน่าจะดีกว่าไหมครับ
ปล่อยให้เขากลับไปกลับมา นักข่าวก็จะคุยไปเรื่อยใช่ไหมครับ ที่นี้คนก็จะพูดไปต่าง ๆ นานา
ประเด็นมันก็จะไปกันอึ้งตึ้งนั่งไปสร้างการถกเถียงกันโดยใช้เหตุพุดง่าย ๆ จะกลายเป็น agenda
ในสังคมทางการเมืองไปอีก แทนที่จะไปพูดเรื่องอื่น ๆ ผมคิดว่ารัฐบาลก็จะงานเข้า
โดยไม่จำเป็นต้องมาอธิบาย ก็เลยเรียนปรึกษาถามว่าเป็นอย่างไรดีครับ

ประธาน : ผมคิดว่า ๑. เราคงไม่เชิญเขามาอีกแล้วละ ๒. ผมจะบอกเขาไปว่า
ถ้าเพื่อเขามีอะไรเปลี่ยนแปลงไปจากที่เขาเสนอแล้วแล้วอยากจะมาเล่าให้เราฟังก็โอเคก็ได้
จะเอาวันไหน ไม่เกินวันพุธหรืออะไรก็ว่าไป แล้วเราก็ฟังเขาอีกทีหนึ่งเพราะว่าเราไม่ใช่จะทำตามที
เขาว่า รับฟังเสียก่อนตอนนั้นเพราะว่าเขาเป็นเจ้าของคำถามที่ต้องรับฟังเขา แต่ว่าเวลาเราจะทำ

วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เราจะทำตามตัวหนังสือ คือถ้าเขาอธิบายมันสอดคล้องกับตัวหนังสือเราก็ทำตามนั้น แต่ถ้ามันไม่สอดคล้องกันเราก็ทำตามตัวหนังสือ แต่อันนี้เป็นเรื่องข้างในของเราอย่าเพิ่งเอาไปพูดข้างนอก ก็ประชุมอีกครั้งสักวันพุธ มีอะไรอีกไหมครับ เชิญครับ

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมขออนุญาตครับ คือถ้าผมเป็นศาลผมก็ไม่ผ่านให้ เพราะว่าในนี้เป็นแค่ให้ความเห็นชอบบุคคลเท่านั้นเองนะครับ ไม่มีถึงเรื่องการเสนอชื่ออย่างที่เขา มาพูดเลย แล้วก็ผมไม่ทราบว่าเล่มสี่ชมพูที่ประชาชนได้อ่านได้เห็นก่อนลงมติหรือเปล่า ใช้ไหมครับ ในนี้มันก็ไม่ตรงกัน ๕ ปีแรกนับแต่วันมีรัฐสภาชุดแรกกับ ๕ ปีแรกนับแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ระยะเวลามันก็ไม่ตรงกันแล้ว จะเอาอันไหนแน่ มันก็ต้องตามคำถามแรกอันนี้ ใช้ไหมครับ ไม่ใช่ในคำอธิบาย คำชี้แจงนี้ ก็ต้องถือว่า ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรก

ประธาน : เดิมทีเราจะแก้เป็นว่า นับแต่วันเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรก เพราะมัน ชัดเจนแน่นอนกว่า เรายังไม่กล้าแก้ ก็ปล่อยไปตีความกันเอาเองก็แล้วกัน เรากลัวว่ามันจะเกิด ปัญหาอีก ๕ ปี

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ผมก็สงสัยว่าเรื่องอัยการเสนอชื่อ ในมาตรา ๑๕๙ มันคนละตอน มันไม่ใช่บทเฉพาะกาล แล้วเราจะมีอำนาจไปแก้รัฐธรรมนูญที่ผ่านประชาชน ไหมครับ และผมคิดว่าถ้าเราแก้เราก็แก้ได้วนเวียนอยู่ในบทเฉพาะกาลเท่านั้น

ประธาน : จริง ๆ ถ้าข้างในก็แก้ได้ สมมุติว่าเขาตั้งคำถามบอกว่าท่านเห็นด้วย หรือไม่ที่นายกรัฐมนตรีต้องไม่เป็น ส.ส. แล้วปรากฏว่าประชามติผ่าน เราต้องไปแก้ข้างใน ไม่ใช่แก้ บทเฉพาะกาล เชิญครับ

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : คำพูดตรงนี้มีท่านซึ่งได้ร่วมพิจารณาคำถามพ่วง อธิบายกับผมว่าท่านได้ลืมนอนท้ายของคำถามพ่วงตามมาตรา ๑๕๙ แล้ว คือที่ถามว่าสมควร กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลใช้ไหมครับว่าให้ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นผู้พิจารณา ให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี จะบอกว่าตอนท้ายนี้ลืมา จาก มาตรา ๑๕๙ ที่ว่าให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็น นายกรัฐมนตรี ท่านบอกว่าเป็น wording อันเดียวกันเลยครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันศุกร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

กุลนที่ ๕/๓

ประธาน : ไซ้ มันเป็น wording อันเดียวกัน มันเฉพาะตอนวรรคหนึ่งนะครับ
มันถึงไม่รวมในส่วนที่การเสนอชื่อว่าการเสนอชื่อมันจะไปอยู่ในวรรคสอง วรรคสามอะไรนั้น
อีกทีหนึ่งคือตอนท้าย ๆ โอเค ถ้าไม่มีอะไรแล้ว ขอขอบคุณทุกท่าน ผมขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๓

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข